

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุนทร เกิดสุข

- 6 ส.ค. 2544

10/11/2543

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2543

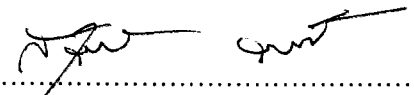
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

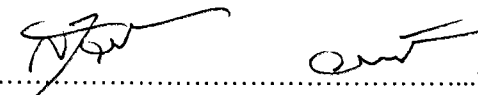
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

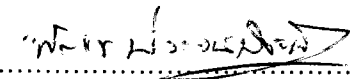

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

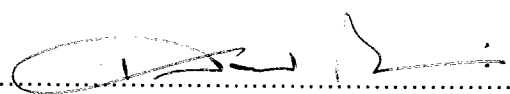
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉินัก)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธศิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่คอยช่วยเหลือแนะนำ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่คอยช่วยเหลือแนะนำ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง อาจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉินีกและรองศาสตราจารย์ เขียรศรี วิวิธสิริ ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ ตลอดจนคณาจารย์ในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์มากมายแก่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณไพรัช อรรถกามานนท์ ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร คุณสัณห์ อินตะไชยวงศ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝักอาชิงกรุงเทพมหานคร (กาญจนาภิเษก) และดร. สุวรรณียะหะกร ช่วยราชการคณะที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ได้ให้ความเมตตาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์โรงเรียนฝักอาชิงกรุงเทพมหานครและนักศึกษาทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม อันเป็นผลให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นต้นสังกัดของผู้วิจัย ที่ได้สนับสนุนทุนทรัพย์จนสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา ครู อาจารย์ ที่ได้เลี้ยงดูและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

สุนทร เกิดสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความเป็นมาในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่อายวชิพในประเทศไทย.....	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	8
ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน.....	13
ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	15
แรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่อายวชิพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน.....	17
การจัดการศึกษาของโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร.....	19
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
สมมติฐานการวิจัย.....	29
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา.....	37
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาจำแนกตามรายด้าน.....	39
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา	43
ตอนที่ 4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation).....	61
ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา.....	63
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	67
กลุ่มตัวอย่าง.....	67
เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
การอภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	79
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	87
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย.....	91
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม.....	94
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม.....	96
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	102

ตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนห้องเรียนจำแนกตามโรงเรียนและหมวดวิชาชีพที่เปิดสอนภาคปกติและภาคค่ำ.....	31
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนและหมวดวิชาชีพที่เปิดสอนภาคปกติและภาคค่ำ.....	32
3 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา.....	37
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาโดยรวมและรายด้าน.....	39
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ด้านส่วนตัว เป็นรายชื่อ.....	40
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ด้านสังคม เป็นรายชื่อ.....	41
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ด้านอาชีพ เป็นรายชื่อ.....	42
8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	44
9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน เป็นรายชื่อ.....	45
10 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	46
11 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ด้านสังคม...	47
12 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	48
13 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวม.....	49
14 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านส่วนตัว.....	50

15	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพ ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	51
16	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวม...	52
17	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านส่วนตัว	53
18	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านสังคม	54
19	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านอาชีพ	55
20	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	56
21	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียน หมวดวิชาชีพต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	57
22	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน ด้านส่วนตัว.....	58
23	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน ด้านอาชีพ.....	59
24	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของ นักศึกษาที่มีเวลาเรียนต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	60
25	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน.....	61
26	ค่าความถี่ปัญหาของนักศึกษา ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โรงเรียนฝึก อาชีพกรุงเทพมหานคร.....	63
27	ค่าความถี่ข้อเสนอแนะของนักศึกษา ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาดังกล่าวในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเอง ตลอดช่วงชีวิต การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 2) ซึ่งการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นทรัพยากรอันมีคุณค่านี้สามารถทำได้ด้วยการสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตของบุคคล เพราะการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนามนุษย์ การศึกษาที่จะเอื้อต่อสภาพสังคมไทยในอนาคตที่มีความมั่นคงก้าวหน้า และความเสมอภาค จะต้องเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาตัวบุคคล ครอบครัวและการฝึกกำลังคนเป็นชุมชนที่สำคัญโดยเน้นให้ระบบการศึกษาไทยในอนาคต เป็นระบบที่สามารถเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมให้บุคคลมีความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้กับสถานะโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว สามารถรับรู้ข่าวสารใหม่ ๆ แล้วนำมาตัดสินใจ รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนสามารถฝึกกำลังคน เพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพปัญหาไปสู่สภาพที่พึงประสงค์ (ธนาคารกสิกรไทย. 2538 : 19 - 20)

ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) การพัฒนาการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านปริมาณ ภายใต้บริบทหรือสถานะแวดล้อมในขณะนั้น ซึ่งขณะเดียวกันก็มีปัญหาที่สั่งสมอยู่ บทบาทการศึกษาสำหรับปัจจุบันและอนาคต 5 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 นั้นจะทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นเพราะมีปัจจัยและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ท้าทายสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 2)

ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีใครคาดคิดเกิดผลกระทบกับคนทุกระดับส่งผลให้กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองใหญ่มีผู้คนจากต่างจังหวัดอพยพหลั่งไหลเข้ามาหางานทำ และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก จากปัญหาเศรษฐกิจนี้เองส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากร ซึ่งมีหลากหลายอาชีพ โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย จึงพยายามต่อสู้ดิ้นรนด้วยวิธีการ

ต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การได้มาซึ่งปัจจัยนั้น ย่อมมาจากการประกอบอาชีพ เพราะการประกอบอาชีพเป็นวิถีทางที่จะได้มาซึ่งค่าตอบแทน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตนั้น มนุษย์เราจะต้องศึกษาหาความรู้ ความชำนาญ ทักษะต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพที่ตนเองต้องการได้

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540 - 2544) กรุงเทพมหานครได้จัดการศึกษานอกระบบเป็นการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและทักษะการประกอบอาชีพ โดยได้ดำเนินงานด้านการศึกษาวชิรชีพในลักษณะการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง จำเป็นที่กรุงเทพมหานครจะต้องเร่งพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าว รวมทั้งขยายระบบเครือข่ายการเรียนรู้ในสังคมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (สำนักการศึกษา. 2540 : 3)

ในการจัดการศึกษาให้ความรู้ทางด้านอาชีพแก่ประชาชนนั้น กรุงเทพมหานครได้มอบหมายให้สำนักพัฒนาชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบ ตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 13 หมวด 17 (สำนักพัฒนาชุมชน. 2536 : 4) และได้จัดตั้งกองส่งเสริมอาชีพ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ในสำนักพัฒนาชุมชน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ดูแลและสนับสนุนโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จัดการฝึกอาชีพให้ประชาชนผู้ไร้โอกาสศึกษาต่อในระดับสูงสายสามัญ ในโรงเรียนภาคปกติ โดยดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการดำเนินงานฝึกอาชีพและสารพัดช่าง พ.ศ. 2530 และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (สำนักพัฒนาชุมชน. 2536 : 35 - 37)

จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 มาจนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่าได้รับความสนใจจากผู้เรียนเป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี จะเห็นได้จากการที่กรุงเทพมหานคร ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพเพิ่มขึ้นทุกปีตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปมีโอกาสศึกษาตามความถนัดและความต้องการของตลาดแรงงาน และในปีการศึกษา 2540 มีโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 51 โรงเรียน (สำนักพัฒนาชุมชน. 2540 : 1 - 3) กระจายอยู่ตามสำนักงานเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร โดยเปิดสอน 4 หมวดวิชาชีพ ได้แก่ หมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม หมวดวิชาชีพคหกรรม หมวดวิชาชีพพาณิชยกรรม หมวดวิชาชีพศิลปกรรม เปิดสอนทั้งภาคปกติ และภาคค่ำ

เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น ในรูปแบบมหานครมีภารกิจหน้าที่หลากหลาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่วิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครทั้งในฐานะผู้วางแผนและผู้ปฏิบัติด้านการศึกษาและเป็นเมืองหลวงของประเทศ เป็นศูนย์กลางของธุรกิจการค้า การบริการ การคมนาคม และเป็นศูนย์กลางความเจริญนานัปการ ทั้งในแง่ของวิทยาการต่าง ๆ

ศิลปวัฒนธรรม และด้านวัตถุต่าง ๆ การเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครอย่างรวดเร็วประกอบกับมิได้มีการวางแผนเพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมไปสู่ภูมิภาคอย่างดีพอ ทำให้ประชากรจากต่างจังหวัดและชุมชนชนบทพากันหลั่งไหลเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร สังคมกรุงเทพมหานครจึงประกอบด้วยกลุ่มประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างหลากหลาย บริการพื้นฐานต่าง ๆ รวมทั้งบริการด้านการศึกษา จึงต้องคำนึงถึงการจัดรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับประชากรกลุ่มต่าง ๆ ด้วย การจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญ และมีผู้ให้ความสนใจสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จึงได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในการเข้ามาฝึกอาชีพ นอกจากการจัดตั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นแล้ว ยังมีการเพิ่มสาขาตามความต้องการของตลาดแรงงาน และกระแสของสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครเพื่อศึกษาว่านักศึกษาที่เข้าเรียนวิชาชีพแต่ละสาขามีปัจจัยในการเข้าเรียนอย่างเดียวกันหรือไม่ และยังได้รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครเพื่อรวบรวมข้อมูลเสนอต่อกรุงเทพมหานคร และเมื่อทราบความประสงค์ในการเข้าเรียนตลอดถึงปัญหา และข้อเสนอแนะแล้ว กรุงเทพมหานครก็จะได้นำข้อมูลเพื่อไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องและตรงกับตามความต้องการอันแท้จริงช่วยให้ผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพได้ตรงกับตลาดแรงงานและสามารถประกอบอาชีพได้ อีกทั้งยังช่วยในการแนะแนวทางการเข้าเรียนวิชาชีพได้ตามความเหมาะสม และความถนัดของตนเอง ตามสภาพความเป็นจริงต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยที่ทำการศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 3 ด้าน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ว่ามีปัจจัยในการเข้าเรียนอย่างไร

2. ผลของการศึกษาค้นคว้า ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่มีความแตกต่างกันด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทาง ในการจัดการศึกษาต่อไป

3. ผลของการศึกษาค้นคว้า ทำให้ทราบว่าตัวแปรแต่ละตัว มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผล ต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

4. ผลของการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ เพื่อให้กรุงเทพมหานครนำไปใช้ประโยชน์สำหรับกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. **ประชากร** ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอากรเรียนเป็นของตนเอง ที่เปิดสอนทั้งภาคปกติและ ภาคค่ำ ที่เปิดเรียนระหว่างเดือนพฤษภาคม 2542 - เดือนสิงหาคม 2542 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวน นักศึกษาทั้งสิ้น 6,521 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดด้วยตารางสุ่มอย่างง่ายของยามานะ (Yamane. 1967 : 886) ที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน ที่ระดับ .05 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 395 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้ศึกษาตัวแปรดังต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 อายุ แบ่งเป็น

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี
- 2) อายุ 20 - 30 ปี
- 3) สูงกว่า 30 ปี

3.1.3 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษา
- 3) สูงกว่ามัธยมศึกษา

3.1.4 อาชีพ แบ่งเป็น

- 1) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- 2) รับจ้าง
- 3) ค้าขาย
- 4) ยังไม่ประกอบอาชีพ

3.1.5 รายได้ แบ่งเป็น

- 1) ไม่มีรายได้
- 2) ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 3) 5,000 - 10,000 บาท
- 4) สูงกว่า 10,000 บาท

3.1.6 หมวควิชาชีพที่เรียน แบ่งเป็น

- 1) หมวควิชาชีพอุตสาหกรรม
- 2) หมวควิชาชีพคหกรรม
- 3) หมวควิชาชีพพาณิชยกรรม
- 4) หมวควิชาชีพศิลปกรรม

3.1.7 เวลาเรียน แบ่งเป็น

- 1) ภาคปกติ
- 2) ภาคค่ำ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

3.2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว

3.2.2 ปัจจัยด้านสังคม

3.2.3 ปัจจัยด้านอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน หมายถึง เหตุผลสำคัญอันเป็นแนวทางที่ทำให้บุคคลนั้น ๆ ใช้พิจารณาประกอบในการเข้าเรียนได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านอาชีพ

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว หมายถึง เหตุผลที่เกิดจากตัวนักศึกษาหรือจากผู้มีความสัมพันธ์กับนักศึกษา ที่ทำให้เข้าเรียนวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้อง และนิสัยส่วนตัว เช่น ความพอใจและความสนใจ ลักษณะนิสัยและอุดมการณ์ เป็นต้น

1.2 ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เพื่อต้องการเข้าสังคมและเป็นที่ยอมรับในสังคม เพื่อรู้จักบุคคลในวงการต่าง ๆ ต้องการมีเพื่อน เป็นต้น

1.3 ปัจจัยด้านอาชีพ หมายถึง สาเหตุที่มาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น เช่น เพื่อเลื่อนตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านอาชีพ เพื่อต้องการหางานใหม่ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

3. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หมายถึง หลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ได้แก่หลักสูตร 201 ชั่วโมง หลักสูตร 402 ชั่วโมง และหลักสูตร 600 ชั่วโมง ที่เปิดสอนในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร 4 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาชีพ อุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปกรรม

4. โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้กับประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ขาดโอกาสทางการศึกษาเยาวชนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่มีโอกาสศึกษาต่อ ให้มีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมอาชีพพระยะสัน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ นำไปประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการศึกษาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

5. ภาคปกติ หมายถึง ระยะเวลาการเรียนในวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 09.00 - 16.00 น.

6. ภาคค่ำ หมายถึง ระยะเวลาการเรียนในวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 17.00 - 20.00 น.

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบ การศึกษาค้นคว้า นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความเป็นมาในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่อายวชิพในประเทศไทย
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน
4. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ
5. แรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่อายวชิพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
6. การจัดการศึกษาของโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร
7. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่อายวชิพในประเทศไทย

การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในประเทศไทย ได้วิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยที่ไม่มีการจัด การศึกษาแบบเป็นทางการ ในสมัยโบราณมีการเรียนวิชาชีพกันภายในครอบครัว ซึ่งถือว่าเป็นจุด เริ่มต้นที่ให้การศึกษาก่อชีวิตและสังคมอย่างแท้จริง แต่การศึกษาวิชาชีพในสมัยก่อนมักอยู่ใน ขอบเขตจำกัด กล่าวคือมักจะมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่เป็นบุตรหลานหรือผู้ที่ใกล้ชิดเท่านั้น ต่อมาประเทศชาติได้พัฒนาเจริญมากขึ้น ความต้องการผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาชีพมีมากขึ้นตามลำดับ จึงมีการจัดอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบ เมื่อมิชชันนารีเข้ามาเผยแพร่ศาสนาในเมืองไทย ในสมัย รัชกาลที่ 4 ได้เริ่มมีการจัดการศึกษาวิชาชีพสำหรับเด็กไทยทั้งชายและหญิงขึ้น โดย นางเอส จี แมคฟาแลนด์ ภรรยาของศาสนาจารย์แมคฟาแลนด์ ได้จัดตั้งโรงเรียนการช่างสตรีขึ้นที่จังหวัด เพชรบุรี เมื่อปีพุทธศักราช 2408 โดยสอนให้สตรีได้รู้จักการประกอบอาชีพ ในด้านการเย็บปัก ถักร้อยและวิชาเกษตรศาสตร์ มีโรงฝึกปฏิบัติงานตามแบบโรงเรียนในประเทศตะวันตกโรงเรียนแห่งนี้ นับว่าเป็นโรงเรียนสตรีแห่งแรกในประเทศไทยที่สอนให้สตรีมีความคิดริเริ่ม สามารถประกอบ อาชีพด้วยตนเองได้ และนำไปสอนผู้อื่นต่อไปได้ด้วย ต่อมาในปีพุทธศักราช 2414 นางคาร์ริงตัน มิชชันนารีชาวอเมริกัน ได้นำความคิดและแบบอย่างโรงเรียนที่เพชรบุรี มาตั้งเป็นโรงเรียนการช่าง สำหรับเด็กหญิงในกรุงเทพฯ หลักสูตรเน้นหนักไปทางด้านวิชาชีพมากกว่าการสอน อ่าน คัด เขียน

ส่วนโรงเรียนฝึกอาชีพสำหรับเด็กชาย ได้เริ่มที่จังหวัดลำปางเป็นแห่งแรก โดยเปิดสอนในด้านเกษตรกรรมมีการนำเครื่องจักรมาใช้ในการไถหว่าน ถึงแม้ว่าการจัดตั้งโรงเรียนสอนวิชาชีพเกษตรกรรมจะไม่ประสบความสำเร็จแต่ความคิดริเริ่มของพวกมิชชันนารีได้ทำให้คนไทยหันมาเอาใจใส่เรียนรู้วิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของตนซึ่งมีผลต่อการจัดการศึกษาวิชาชีพในสมัยต่อมา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2527 : 24 – 25)

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดให้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งเปิดสอนพาณิชยกรรมเป็นแห่งแรก ในปีพุทธศักราช 2455 ต่อมาในปีพุทธศักราช 2456 กระทรวงธรรมการ ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาขึ้นเป็นแห่งแรก คือ โรงเรียนเพาะช่าง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2527 : 32)

ปีพุทธศักราช 2483 รัฐบาลเริ่มโครงการณรงค์เพื่อการแก้ไขการไม่รู้หนังสือของประชาชน และตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาทางด้านอาชีพของประชาชน จึงได้จัดการศึกษาวิชาชีพต่างๆ ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ชั้นอ่านออกเขียนได้ และได้มีการจัดเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความหมายของความต้อการนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างต่าง ๆ กันดังนี้ โมแฮมมัด อับดุลกาเดร์ และ สมจิตร์ สร้อยสุริยา (2520 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้อการคือสิ่งซึ่งเมื่อได้มากก็ช่วยให้รู้สึกดีใจ ชื่นใจ พอใจ และอาจช่วยให้เกิดความสำเร็จในชีวิต

ในทำนองเดียวกัน ณรงค์ จริยวิทย์ยานนท์ และ ปรียานุช จริยวิทย์ยานนท์ (2526 : 36 – 37) ได้กล่าวว่า ความต้อการคือ สภาพะของการขาดสิ่งที่จะมาบำบัดความอยาก อันจะทำให้เกิดความพอใจ เช่น คนหิว ทำให้เกิดภาวะที่อยากและความอยากจะพาไปสู่การกิน เมื่อกินอิ่มแล้วเกิดความพอใจ ภาวะความต้อการก็จะหมดไป ความต้อการเป็นสาเหตุของความไม่พอใจ และความไม่พอใจคือ การที่คนเราก่อเกิดความต้อการ แต่ขาดสิ่งที่จะมาบำบัดความต้อการ จึงเกิดความไม่พอใจขึ้น แต่ถ้าได้รับสิ่งที่จะมาบำบัดความต้อการก็เกิดความพอใจ ดังนั้น ความต้อการจึงเป็นการให้ความหมายของธรรมชาติของความพอใจและความไม่พอใจ

ส่วนสุนทร โคตรบรรเทา (Kothbantau. 1970 : 25) กล่าวว่าความต้อการเป็นความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ที่เป็นจริงกับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ หรือความต้อการเป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็น แต่ ฮูล (Houle. 1961 : 35) ได้นิยามความหมายของความต้อการว่าเป็นเงื่อนไขหรือสภาพซึ่งจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองในบางสิ่งและมักจะใช้เพื่อแสดงถึงความขาดแคลนในบางสิ่งของบุคคลและประชาชน ความต้อการนี้บุคคลอาจรู้สึกและแสดงออกถึงความต้อการของตนเองได้ ซึ่งเรียกความต้อการชนิดนี้ว่า “felt needs” หรืออาจจะ

มาจากบุคคลอื่นๆ เกิดความรู้สึกว่า บุคคลที่เขาสนใจมีความต้องการในบางสิ่ง ความต้องการชนิดนี้เรียกว่า “ascribed needs”

มาสโลว์ (Maslow) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือมีความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ความต้องการของมนุษย์ จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูง ที่เรียกว่า ลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือ เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นสูงก็จะตามมา ลำดับขั้นของความต้องการของมาสโลว์แบ่งออกเป็น 5 ขั้น คือ (Maslow, 1970 : 80 - 92)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัยและมีความมั่นคงทางฐานะ เศรษฐกิจ และงานอาชีพ
3. ความต้องการด้านสังคมและความเป็นเจ้าของ (Social and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม มีความต้องการเพื่อน เช่น การเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรหรือสมาคมต่าง ๆ
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการมีเกียรติยศ มีฐานะดีในสังคม ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป
5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ (Self - actualization or Self - realization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

ความต้องการทั้ง 5 ประการข้างต้นของมาสโลว์ เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด โดยความต้องการทางด้านร่างกายเป็นพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป

สำหรับ โนลส์ (สุวรรณ วัฒนวงศ์, 2538 : 91 ; อ้างอิงมาจาก Knowles, 1970) เป็นนักการศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีชื่อเสียงของชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ โดยแบ่งประเภทความต้องการออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้ เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่นๆ ของความต้องการซึ่งตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self - actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่

เห็นอนาคตของตนเองนั้นน่าสงสารมาก เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตนเอง ทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษาพบว่า คนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหาแนวทางอื่น ๆ ได้

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางด้านร่างกายถ้าหากความต้องการความมั่นคงโดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Need for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องเผชิญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคลิกจะเกิดความวุ่นวายจนเกิดอาการทางพฤติกรรมเหนื่อยอ่อนความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆรวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Need for Affection) ทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการได้รับผลสำเร็จในบางครั้ง ก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนอง ก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือการถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือลักษณะก้าวร้าวแสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกที่ตัวเองมีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคมเป็นชุมชนสถาบันต่างๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ จะทำหน้าที่สนับสนุนความต้องการทางการศึกษา โดยจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลได้เรียนรู้

ส่วนแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาของ ซีสสันส์ (Scissons, 1982 : 20) นั้น ได้ให้ความหมายความต้องการทางการศึกษาว่า ความต้องการทางการศึกษาเป็นผลของความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างองค์ประกอบความต้องการ (Need Component)

เมื่อได้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของความต้องการจากแนวคิดของบุคคลต่างๆ พอสรุปได้ว่า ความต้องการเป็นสภาวะทางชีว-จิตวิทยา (Bio – psychological state) ที่จะนำบุคคลไปสู่ความสุข ความพึงพอใจ โดยบุคคลพยายามที่จะหลีกเลี่ยงให้พ้นภาวะที่ไม่มีความสุข ไม่มี ความพึงพอใจ ดังนั้นความต้องการตามนัยนี้ สามารถแบ่งได้เป็นสองประเภท คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการเจริญเติบโต ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการประสบการณ์ใหม่ ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการการยอมรับว่าตนเองมีคุณค่า และความต้องการทางการศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากแรงกระตุ้นของความต้องการขั้น

พื้นฐานของมนุษย์ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่ทำให้บุคคลต้องการเรียนรู้ในบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองขาดแคลน เพื่อให้ตนเองดีขึ้น ความต้องการทางการศึกษา เป็นผลของความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างองค์ประกอบความต้องการทั้งสามอย่าง ได้แก่ ความสามารถ ซึ่งเป็นระดับความสามารถในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล ความสอดคล้อง คือ ระดับความสามารถในการกระทำกิจกรรมนั้นๆ และการจูงใจ คือ ความเต็มใจของบุคคลที่จะพัฒนาความสามารถของตนเพื่อให้สามารถกระทำกิจกรรมนั้นได้สำเร็จ

การประเมินความต้องการทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเข้าใจสภาพแวดล้อมที่จะมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน การประเมินความต้องการทางการศึกษา จะช่วยให้ผู้สอน หน่วยงาน และองค์กรให้บริการที่มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของผู้ใหญ่ที่จะมารับบริการได้และในการจัดการศึกษาทุกประเภท ความต้องการทางการศึกษาของบุคคล องค์กรและสังคม หรือชุมชนควรมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน มิฉะนั้นแล้วก็จะเกิดปัญหานานาประการ ดังนั้นเพื่อขจัดปัญหาและเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้สอนเข้าใจความต้องการทางการศึกษาของผู้เรียน จึงต้องคำนึงถึงวิธีการและแหล่งที่จะใช้เพื่อประเมินความต้องการทางการศึกษา โดยแยกเป็นความต้องการของผู้เรียนหรือผู้มารับบริการ ความต้องการขององค์กร ความต้องการของสังคมและชุมชน

วิธีการประเมินความต้องการของผู้เรียน หรือผู้มารับบริการการศึกษาผู้ใหญ่ นั้น โนลส์ (Knowles. 1970 : 80 – 97) ได้สรุปไว้ว่า วิธีการประเมินหรือหาข้อชี้แนะว่าผู้ใหญ่ต้องการที่จะเรียนรู้อะไร เพื่อจะได้เป็นผลดีสำหรับตัวเขาเองนั้นอาจประเมินได้จาก

1. ตัวผู้เรียน บุคคลโดยทั่วไปย่อมรู้ว่าตนเองต้องการอะไร เพื่อจะพัฒนาให้ตัวเองดีขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่าความต้องการที่เกิดขึ้นนั้นมีเพียงพอที่จะผลักดันให้บุคคลเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ แต่ในเรื่องนี้ก็มีจุดอ่อนอยู่ว่า ความต้องการของมนุษย์ที่ถูกมองว่าเป็นคนดีในสายตาของผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนหลายคนตอบแบบสอบถาม เรื่องความต้องการของตนเองอย่างผิวเผิน ดังนั้นถ้าหากต้องการเข้าใจความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง แล้วจะต้องใช้แบบสอบถามประเภทคาดคะเน (Projection Questionnaire) ในการออกแบบสอบถาม เช่น ถามว่าขณะที่ท่านแต่งตัว เตรียมตัวตอนเช้า และกำลังคิดถึงภารกิจข้างหน้าสำหรับวันนั้น ท่านคิดถึงอะไรบ้าง นอกจากวิธีดังกล่าว อาจใช้วิธีวิเคราะห์พัฒนาเชิงความต้องการความสามารถโดยใช้รูปแบบความสามารถ ตามวิธีการนี้เป็นการสร้างแบบอย่างความสามารถต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนประเมินตัวเองว่ามีความถนัดอยู่ในมาตราส่วนประเมินค่าใด

2. บุคคลที่ทำงานในฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือ โดยการสัมภาษณ์หรือการใช้แบบสอบถามกับบุคคลที่ทำงานในหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและแนะนำประชาชน บุคคลเหล่านี้จะเป็น

ผู้ที่ประชาชนทั่วไปไปปรึกษาปัญหาและความต้องการต่าง ๆ เช่น นักสังคมสงเคราะห์ พัฒนาการแพทย์ หรือพยาบาล ผู้นำสภาพแรงงาน พระสงฆ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

3. สื่อมวลชน บรรณาธิการหนังสือพิมพ์หรือวารสารที่มีชื่อเสียงจะมีประสบการณ์ในการรับรู้ และไวต่อปัญหาของประชาชน ดังนั้นการสำรวจแนวโน้มความต้องการของประชาชนอาจจะทำได้ เช่น การสำรวจเรื่องและหัวข้อที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจ

4. เอกสารสิ่งตีพิมพ์ทางราชการ เช่น ทางการศึกษาผู้ใหญ่ จิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา รัฐศาสตร์ ศาสนา เศรษฐศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ ส่วนมากจะมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใหญ่ในด้านต่าง ๆ

ในทำนองเดียวกันกับ บำรุง สุขพรรณ (2524 : 65) ได้สรุปแนวคิดของเครปส์ (Theodore Krep) ว่า ความต้องการเบื้องต้นของมนุษย์มี 9 ชนิด คือ

1. ความต้องการอาหารและสวัสดิการเกี่ยวกับร่างกาย เช่น ที่พัก และเครื่องนุ่งห่ม
2. ความสุขในบ้าน (Homemaking) เช่น การพักผ่อน (Recreation) และโอกาสสำหรับครอบครัว
3. ความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จ (Achievement)
4. ความต้องการมีกิจกรรม มีของมากสิ่ง และความใหม่ (Activity Variety and Novelty)
5. ความต้องการลดความตึงเครียดทางอารมณ์ (Release for Emotional Tension)
6. ความต้องการมีความมั่นคงในฐานะของบุคคล (Security of States)
7. ความต้องการเป็นสมาชิกที่มีค่าของกลุ่ม (Worthy Group Membership)
8. ความรู้สึกต่อการมีคุณค่าต่อตน (Sense of Personal Worth)
9. ความรู้สึกต่อการมีส่วนร่วม (Sense of Participation)

นักการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งมีความเข้าใจความต้องการเหล่านี้ จะมีส่วนช่วยให้ผู้ใหญ่ลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้อย่างมาก โดยการจัดโปรแกรมและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การเมือง โดยการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนให้มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี และทำให้เกิดบรรยากาศความเป็นกันเองมากที่สุด

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

โรเจอร์ (Rogers. 1964 : 172 - 173) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ยอมรับของใหม่นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็นปัจจัยย่อย ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวปัจจัยเหล่านี้จะประกอบไปด้วย ระดับอายุของแต่ละบุคคล สถานภาพทางสังคม ฐานะทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งรวมไปถึงรายได้ ขนาดที่ดินถือครอง หรือทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ครอบครองอยู่ ความสามารถเฉพาะอย่างซึ่งรวมถึงระดับการศึกษาและความสามารถทางด้านจิตใจ

2. ปัจจัยด้านพฤติกรรมสื่อสาร พฤติกรรมสื่อสารของแต่ละบุคคลประกอบพฤติกรรมคิด ตามข่าวซึ่งมีทั้งข่าวสารที่มาจากแหล่งข่าวสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ข่าวสารที่มาจาก ภายนอกชุมชน ความใกล้ชิดข่าวสาร ซึ่งพฤติกรรมการสื่อสารของแต่ละบุคคลจะประกอบไปด้วยผู้ สื่อสารหรือแหล่งกำเนิดข่าวสาร ช่องทางการสื่อสาร และผู้รับข่าวสาร ซึ่งในองค์ประกอบดังกล่าว นี้ ช่องทางการสื่อสารมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะเป็นตัวกำหนดว่า ข่าวสารประเภทใดที่ผู้ ส่งข่าวสาร จะใช้เพื่อก่อให้เกิดผลสำเร็จในอันที่จะให้เกิดความรู้ ทักษะและพฤติกรรมใหม่ ๆ แก่ผู้รับข่าวสารในทิศทางที่ผู้ส่งข่าวสารต้องการ ช่องทางการสื่อสารเป็นวิธีการที่ผู้ส่งข่าวสารจะนำ ข่าวสารไปสู่ผู้รับข่าวสาร ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของช่องทางการสื่อสารออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ช่องทางการสื่อสารมวลชน เป็นวิถีทางในการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ สื่อมวลชนทั้งหมด เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น แหล่งข่าวสารเหล่านี้อาจจะเป็นบุคคล หนึ่งหรือจำนวนหนึ่งที่ส่งข่าวสารไปยังผู้รับข่าวสารจำนวนมาก ๆ ข้อได้เปรียบของช่องทางการสื่อ สารแบบนี้ อยู่ตรงที่สามารถกระจายข่าวสารถึงกลุ่มผู้รับข่าวสารที่มีจำนวนมาก ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มความรู้รวมทั้งสามารถเปลี่ยนทัศนคติที่บุคคลมีอยู่ได้

2.2 ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับกลุ่มบุคคลที่จำนวนไม่มากนัก เพื่อถ่ายทอดข่าวสารระหว่างผู้ส่งข่าวสารกับผู้รับข่าวสาร

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ได้รับความสนใจและมีการศึกษาค้นคว้ากันมาเป็น เวลานานแล้ว สำหรับต่างประเทศนั้น นักวิชาการ เช่น เฮอร์เบิร์ก (Gross and Etzioni. 1966 : 49 – 50 ; citing Herzberg. 1966) ได้อธิบายว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพอใจต่องานนั้นมีอาทิเช่น สภาพ การทำงาน เงินเดือน และการนิเทศงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้คนงานเกิดความพอใจในงานนั้น ได้แก่ ความก้าวหน้าในงานและบทบาทหน้าที่ในงาน เป็นต้น ในการแก้ปัญหาเรื่องความพอใจในงานนั้น จึงควรดูสองประเด็นนี้ไปพร้อม ๆ กัน

สำหรับประเทศไทย สมบูรณ์ พรหมภพ (2518 : 417 - 419) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยา มีอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ (1) แรงกระตุ้น (Motive) หมายถึงสิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ แรงขับ ความต้องการ ความจำเป็น การอยู่ในสภาพความพร้อม ความสนใจ และจุดประสงค์ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นตัวการทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันใดอันหนึ่ง (2) เครื่องล่อ (Incentives) หมายถึงสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาซึ่งอยู่ภายนอกตัวบุคคลอาจมีลักษณะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนนั้น พบว่าปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนของบุคคลขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ชื่อเสียงด้านคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา (เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. 2525 : 19 - 20) นอกจากนั้นยังได้แก่ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญาการยังไม่ได้ประกอบอาชีพ และการเห็นคุณค่าและความสำคัญทางการศึกษา เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน (พจน์ สะเพียรชัย. 2526 : 8 -13) และแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนบุคคลในแต่ละระดับ จะมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวัย ฐานะ และโอกาสของบุคคลนั้น ๆ (ทิพวรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2532 : 32 - 34) นอกจากนี้แล้ว แรงจูงใจมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคนอีกด้วย (ประหยัด ทองมาก. 2529 : 48)

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยา มีอยู่ 2 ประการคือ แรงกระตุ้นและเครื่องล่อ ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ชื่อเสียงด้านคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญา การมีเวลาว่างมาก และเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา โอกาสทางการศึกษาของบุคคลนั้น ๆ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในปัจจุบันสังคมยอมรับว่าบุคคลทุกคน ควรจะทำงานหรือประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพราะการทำงานจะช่วยสนองความต้องการของบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยอาจกล่าวได้ว่าการทำงานจะช่วยในเรื่องเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า จึงทำให้มีผู้สนใจเกี่ยวกับการเลือกอาชีพอย่างกว้างขวาง โดยมีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

แมคควีน (McQueen. 1967 : 2609B - 2610B) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานบางประการในการเลือกอาชีพ โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียน เกรด 4 ถึงเกรด 12 จากโรงเรียน 2 แบบ พบว่า

1. แนวทางการเลือกอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ
2. การเลือกอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน
3. การเลือกอาชีพจะเลือกโดยดูสภาพทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ
4. เกณฑ์การเลือกอาชีพนั้น นักเรียนจะถือคุณภาพ และรายได้ของอาชีพนั้น ๆ เป็นสำคัญ

ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ฮอลแลนด์ (Holland. 1973 : 2 - 5) ได้ตั้งทฤษฎีการเลือกอาชีพ โดยมีความคิดพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

1. บุคลิกภาพทั่วไปแบ่งได้หกลักษณะตามความสนใจอาชีพประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ งานช่างฝีมือกลางแจ้ง งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค งานบริการการศึกษาและสังคม งานสำนักงาน และเสมียน งานจัดการและการค้าขาย งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรม บุคลิกภาพแต่ละลักษณะเป็นผลจากการประชาสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ กับแรงผลักดันส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ศักดิ์ศรีตระกูล บิคารมาดา ระดับชั้นทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และความรู้สึกนี้จะกลายเป็นความสนใจ และจากความสนใจจะนำไปสู่ความสามารถเฉพาะ ที่ที่สุดความสนใจและความสามารถเฉพาะจะกำหนดให้บุคคลคิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน

2. สิ่งแวดล้อมของบุคคลก็แบ่งได้เป็นหกอย่าง ตามความสนใจอาชีพประเภทต่าง ๆ ข้างต้นเช่นเดียวกัน สิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างนี้ถูกรอบงำโดยบุคลิกภาพและสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาและความกดดันบางประการ และโดยเหตุผลที่บุคลิกภาพต่างกัน ทำให้ความสนใจและความถนัดต่างกันด้วยบุคคล จึงมีแนวโน้มที่จะหันเข้าหาบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้นบุคคลในกลุ่มเดียวกันมักจะมีอะไรคล้าย ๆ กัน

3. บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้ฝึกทักษะ และใช้ความสามารถของเขา ทั้งยังเปิดโอกาสให้เขาแสดงทัศนคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา

4. พฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้เมื่อเราทราบบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคล ก็จะทำให้ทราบถึงผลที่จะติดตามมาด้วย ซึ่งได้แก่การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนงาน ความสำเร็จในอาชีพ ความสามารถเฉพาะ พฤติกรรมทางการศึกษาและสังคม

นอกจากแนวคิดพื้นฐาน 4 ประการข้างต้นแล้ว ฮอลแลนด์ ยังมีแนวคิดปลีกย่อยเพิ่มเติมอีก 4 ประการ คือ

1. ความสอดคล้องต้องกัน (Consistency) บุคลิกภาพบางลักษณะมีความสอดคล้องต้องกัน เช่น บุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานฝีมือและกลางแจ้ง กับบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค

2. ความแตกต่าง (Differentiation) โดยปกติบุคคลจะมีบุคลิกภาพเด่นชัดอยู่ลักษณะหนึ่ง แม้จะมีบุคลิกภาพลักษณะอื่น ๆ ปะปนอยู่บ้าง แต่บางคนอาจจะมีบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จนยากต่อการชี้ชัดลงไปว่าบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพลักษณะใด

3. ความเหมาะสมกัน (Congruence) บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมกัน เช่น สิ่งแวดล้อมของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง ย่อมเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทนี้ มากกว่าบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจในอาชีพประเภทอื่น

4. การคาดคะเน (Calculus) โดยเหตุที่บุคลิกภาพแต่ละลักษณะและสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด และต่างก็มีความสัมพันธ์กันอยู่ภายใน ดังนั้นเมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งก็ทำให้สามารถคาดคะเนถึงบุคลิกภาพลักษณะอื่นได้ด้วย

สรุปว่า การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพ และความสนใจในอาชีพ แสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพในการทำงานและการใช้เวลาว่าง และเน้นว่าถ้าบุคคลมีบุคลิกภาพที่ชัดเจนในแบบใดแบบหนึ่ง และได้รับความช่วยเหลือจากการให้คำปรึกษารวมทั้งการได้รับข้อมูลทางด้านอาชีพเป็นอย่างดี บุคคลจะเลือกอาชีพได้สะดวกและเหมาะสม แต่ถ้าบุคคลมีบุคลิกภาพไม่ชัดเจนหรือมีความสับสนในงานอาชีพ จะประสบปัญหาในการเลือกอาชีพ

ซูเปอร์ (คมเพชร จิตรศุภกุล. 2521 : 64 – 71 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1957) มีแนวความคิดในการเลือกอาชีพในเรื่องการวิเคราะห์ตนเองและสังคม โดยนำความรู้ทางด้านจิตวิทยา พัฒนาการและแนวความคิดเกี่ยวกับตนเองมารวมกัน เพื่อสร้างเป็นหลักเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ 10 ประการ คือ

1. บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ
2. บุคคลมีคุณสมบัติที่จะทำงานในแต่ละอาชีพโดยพิจารณาถึงลักษณะที่ดีของบุคคลเหล่านั้น
3. อาชีพแต่ละอาชีพมีความต้องการบุคคลที่มีแบบแผนของความสามารถ ความสนใจและลักษณะบุคลิกภาพซึ่งมีความสอดคล้องกันพอสมควร
4. ความชอบและความสามารถในการอาชีพ สถานการณ์ที่บุคคลดำรงชีวิตอยู่และทำงานความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง จะเปลี่ยนแปลงตามเวลาและประสบการณ์ การเลือกและการปรับตัวทางด้านอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง
5. เนื่องจากชีวิตเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจจะแบ่งระยะต่าง ๆ ของชีวิตออกได้ดังนี้ระยะการเจริญเติบโต การสำรวจและการสร้างรากฐาน การสร้างความมั่นคงและการเสื่อมถอย
6. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแบบแผนของอาชีพของบุคคลคือ ระดับของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ ความสามารถทางด้านสติปัญญา ลักษณะของบุคลิกภาพและโอกาสที่เขามีอยู่
7. ขบวนการของวุฒิภาวะทางด้านความสามารถและความสนใจ การทดสอบความเป็นจริงและการพัฒนาการความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง จะเป็นสิ่งที่แนะแนวพัฒนาการของชีวิตได้ ซึ่งบุคคลจะได้รับความช่วยเหลือให้เกิดความสามารถในการเลือกอาชีพโดยความพึงพอใจ 2 วิธีการ คือ การช่วยเหลือให้เกิดพัฒนาการเรื่องความสามารถ และความสนใจซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพ และ

การช่วยเหลือให้บุคคลได้รับความเข้าใจในตนเอง รู้ถึงจุดอ่อนลักษณะเด่นของตน อันจะมีผลทำให้เลือกอาชีพได้อย่างความพึงพอใจ

8. สิ่งที่มีความสำคัญต่อขบวนการพัฒนาอาชีพ คือการพัฒนาและเสริมสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งความคิดนี้ เป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ของความถนัด ที่ได้จากพันธุกรรม และการประเมินผลของการแสดงบทบาทว่าบุคคลนั้นเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นด้วย

9. ขบวนการประนีประนอมระหว่างองค์ประกอบส่วนตัวและสังคม เป็นสิ่งจำเป็นในการเลือกอาชีพ

10. ความพึงพอใจในการทำงานและชีวิตขึ้นอยู่กับขอบเขตของผลที่จะได้รับ ความสามารถ ความสนใจ และคำนึงว่าเพียงพอหรือไม่

ทฤษฎีการเลือกอาชีพมีความสำคัญ ทั้งนี้เพราะการที่บุคคลเลือกเรียนวิชาชีพหนึ่งวิชาชีพใด ก็คือการเลือกอาชีพ ดังนั้นการเลือกทางศึกษาต่อ เป็นเรื่องสำคัญยิ่งเพราะได้เลือกเรียนทางใดก็เท่ากับเดินไปสู่อาชีพนั้นครั้งทางแล้ว (ศรีนวล โกมลวนิช. 2522 : 44) การเลือกที่ไม่ถูกต้องย่อมทำให้เสียเวลา เสียทรัพย์สิน เสียโอกาสในชีวิต ตลอดจนเกิดการท้อแท้ใจเป็นประการสำคัญ ดังนั้นแนวทางเลือกอาชีพจะมีส่วนช่วยแนะนำให้ผู้เรียนพบกับความสำเร็จในชีวิต และอาชีพด้วย

แรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

การที่ผู้เรียนตัดสินใจมาเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ก็เพราะมีสิ่งกระตุ้น หรือผลักดัน ซึ่งอยู่ภายในตัวของแต่ละบุคคล เราอาจเรียกได้ว่าเป็นแรงจูงใจ แรงจูงใจนี้หมายถึง สภาพการขาดแคลนบางสิ่งบางอย่างของร่างกาย หรือของจิตใจเป็นสภาพที่เรารู้สึกกระวนกระวาย มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะแสดงพฤติกรรมอะไรบางอย่างออกไปในขณะนั้น เพื่อสนองความปรารถนาของเราเอง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการสามประเภทคือ

1. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (Survival Motive) ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เป็นต้น
2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motive) ได้แก่ ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ต้องการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ต้องการมีพวกพ้อง หรือมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น
3. แรงจูงใจที่เสริมสร้างคุณค่าให้ตนเอง (Self - esteem Motive) ได้แก่ ความต้องการเคารพนับถือตนเอง ความมีศักดิ์ศรี ความเพียบพร้อมในตนเอง

แรงจูงใจประเภทแรกเป็นแรงจูงใจที่จะเกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคนเพื่อการอยู่รอด ส่วนแรงจูงใจประเภทที่สอง และประเภทที่สามนั้น จะต้องมีการเรียนรู้และจะต้องอยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสมจึงจะเกิด เช่นเดียวกันกับทฤษฎีของ มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 35 – 45) ซึ่งได้จัดแบ่งลำดับ

ขั้นความต้องการของแต่ละบุคคลไว้เรียงตามลำดับห้าขั้นซึ่งได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นคือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการได้รับความปลอดภัย ความต้องการความรัก ความต้องการมีชื่อเสียง และความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งบุคคลจะต้องได้รับการพัฒนาขั้นพื้นฐานเสียก่อน จึงจะพัฒนาแรงจูงใจไปสู่ระดับสูงตามลำดับ กลุ่มผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่แต่ละคนที่มีชีวิตอยู่ในสังคม มีความแตกต่างกันในเรื่องความต้องการที่จะเป็น การจัดการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องคำนึงถึงความต้องการหรือเหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียน เพื่อให้การลงทุนนั้นได้ประโยชน์คุ้มค่า เพราะกลุ่มผู้เรียนผู้ใหญ่เป็นกลุ่มที่เสาะแสวงหา ขวนขวายที่จะศึกษาต่อด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีผู้ใดมาบังคับ เป็นการเรียนที่เกิดจากใจชอบ และใจรัก

แรงจูงใจที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเข้าเรียน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรค ฝ่าฟันกระทำการที่ยากให้ประสบผลสำเร็จและเป็นความปรารถนาที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วและได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ได้มีผู้ศึกษาถึงแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่หลายท่านด้วยกันดังนี้

ปทุม นิกมานนท์ (2528 : 321) กล่าวว่าเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่ง คือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

คาเคนวัลด์ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 149 ; อ้างอิงมาจาก DarKenwald. 1982) ได้กล่าวถึง เหตุผลในการเรียนของผู้ใหญ่ว่าเพื่อปรับปรุงการทำงาน หรือความก้าวหน้าในอาชีพและเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพหรือความพึงพอใจในบทบาทของพ่อแม่หรือสามีภรรยา

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษ หรือ NIAE (National Institute for Adult Education. 1970) ได้ทำการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนในสถานศึกษา ดังนี้

1. เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motive) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้น หรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตัวเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาตนเอง (Self – development) เหตุผลข้อนี้มีความชัดเจนน้อยกว่าข้อแรก เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทัศน์ หรือสนใจวิชาที่เรียนเฉพาะอย่างโดยชอบใจเป็นพิเศษ เพื่อยกระดับความรู้ของตนเอง

3. แม่บ้านที่อยู่แต่ในบ้าน (Captive Wives) นับว่าเป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งในสังคมในเมือง โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในตัวเอง และเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว มักใช้เวลาว่างในช่วงกลางวันเข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เช่น เรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา ศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น

4. เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motive) นับว่าเป็นเหตุผลสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เหตุผล 3 ข้อแรกก็เนื่องมาจากแรงผลักดันทางสังคมแฝงอยู่ด้วย นอกจากนี้ก็เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากต้องการตามให้ทันคนอื่น ไม่อยากล้าหลัง ขจัดความเหงา บางรายบอกว่าเข้าเรียนเพราะหวังว่าจะพบชายในฝัน หรือผู้หญิงในฝัน บางคนเข้าเรียนตามพรรคพวก เพราะเพื่อนชวน หรือเพราะมีเวลาว่างในช่วงนั้นพอดี

5. เหตุผลอื่น เช่น สนใจกิจกรรมนั้นโดยเฉพาะ บางคนเห็นว่า เพราะมีโปรแกรมที่เปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้าน นอกจากนี้ก็เข้าเรียนเพราะความจำเป็นขึ้นมาในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในช่วงผู้ใหญ่วัยต้น ต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงลูก พัฒนาอาชีพ ในวัยกลางคน ต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุตร เป็นต้น ในวัยสูงอายุมักจะเกี่ยวพันกับการปรับตัวเมื่อปลดเกษียณ เพื่อรักษาสุขภาพ ต้องการใช้เวลาว่างค้นหาสัจธรรมของชีวิต เป็นต้น

กล่าวสรุป แรงจูงใจในการเรียนผู้ใหญ่ จะประกอบด้วยความต้องการและเป้าหมายที่มีลักษณะผสมผสานกันหลายประการ ทั้งด้านความรู้ ด้านชุมชน ด้านสังคม ด้านอาชีพ และเหตุผลส่วนตัวอื่น ๆ แล้วแต่สภาพของตัวเองที่เป็นอยู่

การจัดการศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 อาศัยคำสั่งที่ 262 / 2503 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2503 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพราษฎร และได้จัดสถานฝึกอาชีพช่างเครื่องยนต์ขึ้น ในสมัยนั้นกรุงเทพมหานครยังเป็นเทศบาลอยู่ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครตั้งขึ้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อย ด้อยโอกาสทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะทางด้านวิชาชีพ แต่เดิมโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และได้โอนมาสังกัดกับฝ่ายพัฒนาอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2535 สำนักพัฒนาชุมชน มีนโยบายที่จะขยายการศึกษาวิชาชีพ ให้ทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเพิ่มวิชาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครให้มากขึ้น โดยได้ดำเนินการส่งเสริมอาชีพประชาชน เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มี

รายได้น้อย ด้วยโอกาสทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะทางด้านวิชาชีพ และนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ขจัดปัญหาการว่างงานและเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (เพชรรา สงวนแสง. 2536 : 32 - 33) ต่อมา มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบของกองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 1 งาน 3 ฝ่าย สำหรับฝ่ายการพัฒนาอาชีพได้เปลี่ยนเป็นฝ่ายการศึกษาอาชีพ มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารและประสานงานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของกรุงเทพมหานคร การขออนุญาตจัดตั้งสถานศึกษา การออกหนังสือรับรองความรู้ การเทียบวุฒิ จัดทำแผนงาน และโครงการร่วมกับโรงเรียนฝึกอาชีพเพื่อขยายการศึกษานอกโรงเรียน การเปิด ปิด ยุบแผนกวิชาโดยพิจารณาความเป็นไปได้และประโยชน์ที่ได้รับ การพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตร ตำราเรียน แบบเรียน คู่มือ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน รูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรประเภทต่าง ๆ จัดให้มีการทดสอบฝีมือช่างตามเกณฑ์มาตรฐาน การนิเทศงานด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในวิชาชีพให้แก่ครูอาจารย์ในสถานศึกษา ปรับปรุงโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (สำนักพัฒนาชุมชน. 2536 : 4) โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็น 3 งาน ดังนี้ (สำนักพัฒนาชุมชน. 2536 : 35 - 37)

1. งานบริหารสถานศึกษาวิชาชีพ

หน่วยงานนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงาน ติดตามประเมินผลแนะนำการบริหารงานสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบกรุงเทพมหานคร การขออนุญาตจัดตั้งสถานศึกษาและโรงเรียนประเภทอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดำเนินการออกหนังสือรับรองความรู้ การเทียบวุฒิให้แก่ นักเรียนของสถานศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลโรงเรียนฝึกอาชีพ การประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนฝึกอาชีพ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. งานส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ

หน่วยงานนี้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำแผนงานและโครงการร่วมกับโรงเรียนฝึกอาชีพ เพื่อขยายการศึกษานอกกระบบโรงเรียน จัดทำแผนปฏิบัติ เพื่อติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจัดทำแผนงานและโครงการขอความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษา กำหนดโครงการ ในการพัฒนาการศึกษาอาชีพ การเปิด ปิด ยุบแผนกวิชา โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับ จัดทำวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนฝึกอาชีพ จัดให้มีการแนะแนวการศึกษาอาชีพแก่นักเรียนที่จะสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. งานพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ

หน่วยงานนี้ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษา วิเคราะห์และทดสอบ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา เช่น การพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตร ตำราเรียน แบบเรียน คู่มือ การกำหนดเกณฑ์

มาตรฐาน รูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรประเภทต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ดำเนินการเกี่ยวกับการอบรม สัมมนา ฐานของครู-อาจารย์ การควบคุมมาตรฐานบุคลากร จำนวน ครู นักศึกษาและสาขาวิชาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกันตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น จัดให้มีการนิเทศงานด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวิชาชีพแก่ครู - อาจารย์ในสถานศึกษา จัดหาและแนะนำตลาดแรงงานแก่นักศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการรับผิดชอบในการฝึก อาชีพให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาส ศึกษาต่อระดับสูงสายสามัญในโรงเรียนภาคปกติ โดยดำเนินการ ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการดำเนินงานฝึกอาชีพและสารพัดช่าง พ.ศ. 2530 และปฏิบัติ หน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีอยู่ 51 โรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนฝึกอาชีพที่มีอาคารเรียนเป็น ของตนเอง 10 โรงเรียน เปิดทำการสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ และโรงเรียนฝึกอาชีพที่ไม่มีอาคาร เรียนเป็นของตนเอง แต่ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร 41 โรง เรียน เปิดทำการสอนเฉพาะภาคค่ำ ในการขอเปิดรายวิชาชีพเพิ่ม หรือขอจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพ นั้น ฝ่ายการศึกษาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ จะเป็นผู้จัดทำและนำเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ ซึ่ง ในการดำเนินการนั้นใช้งบประมาณของกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. มีอาคารเรียนเป็นของตนเอง โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครประเภทนี้ ได้รับการจัด ตั้งโดยมีงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสถานที่โรงเรียนฝึกอาชีพโดยเฉพาะ ลักษณะโดยทั่วไป ของอาคารเป็นตึก 4 ชั้น แบ่งเป็นสำนักงาน ห้องสมุด ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องปฏิบัติงาน ห้องเรียน มีอาคารฝึกงาน โรงฝึกงานเป็นอาคารชั้นเดียว มีห้องสุขาอยู่ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรียน ประเภทนี้จะเปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
2. ไม่มีอาคารเป็นของตนเอง โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครประเภทนี้ได้รับการจัดตั้ง ขึ้น โดยไม่มีงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสถานที่ แต่อาศัยอาคารเรียนของโรงเรียนประถม ศึกษาที่สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นสถานที่ใช้สอนและฝึกปฏิบัติ ลักษณะทั่วไปเป็นห้องภายใน อาคารที่ดัดแปลงจัดไว้สำหรับเรียนและฝึกอาชีพ บางแห่งใช้ศาลา โรงอาหารเป็นห้องเรียน แล้วแต่ ความเหมาะสมของแต่ละแห่ง โรงเรียนประเภทนี้ จะเปิดสอนเฉพาะภาคค่ำเท่านั้น

นโยบายหลักในการจัดการศึกษาด้านอาชีพของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ได้ประกาศนโยบายด้านการศึกษาให้ประชาชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตมี ความรู้ในการประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัด โดยจัดให้มีการฝึกอาชีพแก่ผู้ที่มีอายุพ้น เกณฑ์ศึกษาภาคบังคับแล้วมิได้เรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้นและฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนที่สนใจ โดยจะ สนับสนุนให้เปิดโรงเรียนฝึกอาชีพ ในประเภทที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน (วัลลีย์ เปรมชัยเชิฐ. 2536 : 58 - 59)

จากแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540 - 2544) ในส่วนแผนพัฒนาการศึกษา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายและแนวทาง และมาตรการในการดำเนินงานไว้ดังนี้ (สำนักการศึกษา. 2540 : 4 - 9)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านอาชีพให้เป็นเครือข่ายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อผู้เรียนและประชาชนได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ ได้รับข่าวสาร และข้อมูลที่ต้องการอย่างกว้างขวาง
2. เพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพได้อย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและอุตสาหกรรมโดยรวม
3. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศในการจัดการศึกษานอกระบบ ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

นโยบาย

1. จัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และตอบสนองการพัฒนากำลังคนด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยการให้ความรู้และทักษะวิชาชีพ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานขึ้นทำให้ยกระดับทักษะฝีมือ สามารถเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมที่ทันสมัยได้
2. สร้างระบบเครือข่ายการเรียนรู้ด้านอาชีพโดยการส่งเสริม และระดมสรรพกำลังจากชุมชนภาคเอกชน และสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการอบรมวิชาชีพและการพัฒนาฝีมือแรงงานให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
3. มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาวิชาชีพ พัฒนาศักยภาพของบุคลากร และพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสอดคล้องกับตลาดแรงงาน

เป้าหมาย

1. จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความต้องการของท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 2 โรงเรียน และเพิ่มวิชาช่างตามความต้องการของตลาดแรงงาน
2. จัดการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบโรงเรียนสัจจกร และโรงเรียนสามประโยชน์อย่างน้อย เขตละ 1 โรงเรียน
3. จัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นให้แก่ประชาชนทั่วไป โดยจัดการศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ 10,000 คน
4. จัดตั้งศูนย์วิชาการพัฒนาวิชาชีพ 1 แห่ง ให้บริการทางวิชาการด้านอาชีพและการผลิตสื่อการสอน การศึกษาวิจัย การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคม

5. จัดหน่วยบริการวิชาชีพเคลื่อนที่ตามความต้องการของชุมชน อย่างน้อยโรงเรียนละ 3 ครั้งต่อปี

6. จัดการศึกษาวิชาชีพแบบทวิภาคีระหว่างโรงเรียน - โรงงาน

7. สร้างห้องสมุดมาตรฐานในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ภาคปกติ ให้ครบทุกโรงเรียน

8. บุคลากรทางการศึกษานอกระบบ ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

แนวทางและมาตรการในการดำเนินงาน

1. จัดการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งในด้านการทำงานการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตที่ดีต่อตนเองและสังคม ให้ประชาชนรู้จักเรียนรู้และปรับตัวได้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยจัดตั้งศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีรูปแบบที่ยืดหยุ่นหลากหลายตามสภาพความแตกต่างของผู้เรียน

2. จัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครภาคปกติ และภาคค่ำให้เพียงพอต่อการบริการประชาชน โดยส่งเสริมการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร การเพิ่มและขยายวิชาช่างให้รองรับการขยายโอกาสทางการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น

3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และตอบสนองการพัฒนากำลังคนด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การปรับปรุงหลักสูตร การจัดตั้งศูนย์สารสนเทศและเผยแพร่ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์การเรียน การร่วมมือกับสถานประกอบการให้มีส่วนร่วมในการศึกษาความรู้และทักษะวิชาชีพแก่นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

4. ส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและชุมชน ในการจัดการศึกษานอกระบบอย่างครบวงจร โดยการระดมสรรพกำลังจากชุมชน ภาคเอกชน และสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการอบรมวิชาชีพและการพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. ปรับโครงสร้างองค์กรการศึกษอาชีว ให้เหมาะสมกับภารกิจและหน้าที่ จัดตั้งศูนย์วิชาการพัฒนาอาชีพ สร้างระบบเครือข่ายการเรียนรู้ จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูล ข่าวสารตลาดแรงงาน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อขยายบริการให้ประชาชนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดชีวิต

หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนให้กับประชาชนทั่วไปให้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอาชีพพระยาศน์เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพนำไปประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

หลักสูตรและวิชาที่เปิดสอน

ปัจจุบัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ได้เปิดทำการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร 201 ชั่วโมง, 402 ชั่วโมง, และ 600 ชั่วโมง 4 หมวดวิชาชีพ ดังนี้

1. หมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม เปิดสอนวิชาชีพดังนี้

- ช่างเครื่องยนต์เบนซิน - ไฟฟ้ารถยนต์	- ช่างวิทยุ - โทรศัพท์
- ช่างเครื่องยนต์ดีเซล - ช่างล่างรถยนต์	- ช่างโทรศัพท์ - วิดีโอ
- ช่างเครื่องยนต์เล็ก - จักรยานยนต์	- ช่างวิทยุ - เครื่องเสียง
- ช่างเดินสายไฟฟ้า - เครื่องกลไฟฟ้า	- ช่างเชื่อมไฟฟ้า
- ช่างเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ	- ช่างเชื่อมแก๊ส
- ช่างเครื่องยนต์ช่วงล่าง	- ช่างเชื่อมโลหะแผ่น
- ช่างเครื่องยนต์ชั้นสูง	- ช่างเครื่องยนต์
- ช่างไฟฟ้า	- ช่างไฟฟ้ากำลัง
- ช่างไฟฟ้ารถยนต์	- ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- ช่างเจียรไนพลอย	- ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์
- ช่างทำตัวเรือนเครื่องประดับ	

2. หมวดวิชาชีพคหกรรม เปิดสอนวิชาชีพดังนี้

- ช่างเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น	- ช่างเสริมสวยสตรีเบื้องต้น
- ช่างเสื้อผ้าสตรีชั้นสูง	- ช่างเสริมสวยสตรีชั้นสูง
- ช่างเสื้อผ้าชาย	- ช่างตัดผมชาย
- ช่างออกแบบเสื้อผ้า	- ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม
- ช่างสร้างแบบเสื้อผ้า	- อาหารและโภชนาการ
- ศิลปะประดิษฐ์	

3. หมวดวิชาชีพพาณิชยกรรม เปิดสอนวิชาชีพดังนี้

- พิมพ์ดีด	- คอมพิวเตอร์

4. หมวดวิชาชีพศิลปกรรม เปิดสอนวิชาชีพดังนี้

- ศิลปะประยุกต์	- ดนตรีสากล

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพทั่วไป

1. ชาย - หญิง อายุ 14 ปีขึ้นไป
2. มีความรู้อ่านออกเขียนได้
3. สุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
4. ความประพฤติเรียบร้อย

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพคอมพิวเตอร์

1. มีคุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพทั่วไป
2. มีความรู้ด้านพิมพ์ดีดได้

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกช่างซ่อมคอมพิวเตอร์

1. ชาย - หญิง อายุ 15 ปีขึ้นไป
2. สำเร็จการศึกษาสายสามัญตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป
3. ผ่านการเรียนรู้พื้นฐานคอมพิวเตอร์มาแล้ว (การใช้โปรแกรม DOS)
4. มีคุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพทั่วไป ข้อ 2 - 4

หลักฐานการรับสมัคร

1. สำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชน
2. ใบสุทธิ หรือเอกสารแสดงความรู้
3. รูปถ่ายขนาด 2" จำนวน 2 รูป
4. เงินค่าสมัคร 5 บาท
 - เงินบำรุงการศึกษา 100 บาท (อาชีพทั่วไป)
 - เงินบำรุงการศึกษา 500 บาท (คอมพิวเตอร์)

การรับสมัครและการเปิดเรียน

หลักสูตร 402 และ 201 ชั่วโมง (ภาคปกติ และภาคค่ำ)

รุ่นที่ 1	รับสมัคร	1 เมษายน	- 15 พฤษภาคม	ของทุกปี
	เปิดเรียน	16 พฤษภาคม	- 25 สิงหาคม	ของทุกปี
รุ่นที่ 2	รับสมัคร	15 กรกฎาคม	- 31 สิงหาคม	ของทุกปี
	เปิดเรียน	1 กันยายน	- 15 ธันวาคม	ของทุกปี
รุ่นที่ 3	รับสมัคร	1 พฤศจิกายน	- 15 ธันวาคม	ของทุกปี
	เปิดเรียน	20 ธันวาคม	- 31 มีนาคม	ของทุกปี

หลักสูตร 600 ชั่วโมง (ภาคปกติ)

รุ่นที่ 1	รับสมัคร	15 เมษายน	- 15 พฤษภาคม	ของทุกปี
	เปิดเรียน	16 พฤษภาคม	- 15 ตุลาคม	ของทุกปี
รุ่นที่ 2	รับสมัคร	16 ตุลาคม	- 1 พฤศจิกายน	ของทุกปี
	เปิดเรียน	1 พฤศจิกายน	- 31 มีนาคม	ของทุกปี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณัฐจริยา แสงสว่าง (2533 : 69) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของประชาชน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคกลางพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของประชาชน คือปัจจัยนวัตกรรม ซึ่งใช้เงินทุนไม่ยุ่งยาก ได้รับการสนับสนุนนวัตกรรมในเรื่องการบริการความรู้และคำแนะนำ และได้แจกอุปกรณ์ในส่วนของผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมาก เพราะบุคลากรสภาพอ่อนโยน ความน่าเชื่อถือ และความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านอื่น ๆ คือ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ได้แก่ เพื่อพัฒนาอาชีพและมีเวลาว่าง ต้องการได้รับการยกย่อง นอกจากนี้บุคคลในครอบครัวก็มีส่วนในการตัดสินใจ และในด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหนึ่งด้วยที่จะทำให้มีรายได้และอาชีพมั่นคงมากขึ้น

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 126) ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจ ในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ต้องการความรู้ใหม่ ๆ รู้ถึงคุณค่าของการศึกษา ประารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนสนใจในวิชานี้ ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่เป็นวิชาที่ทำทายความสามารถและน่าสนใจ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาชีพต่อไปเมื่อมีความจำเป็น มีความสุขใจเมื่อได้เรียน เป็นวิชาที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีโอกาสได้รู้จักกับผู้อื่นที่มีความสามารถสูงในสาขาที่เรียน เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี และเพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ

ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ (2534) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเข้าสู่การศึกษานอกระบบสายสามัญจังหวัดนนทบุรีทั้ง 3 วิธเรียน พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 15 - 25 ปี ระยะเวลาที่ว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่ออยู่ในช่วงต่ำกว่า 1 - 5 ปี สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเข้าสู่การศึกษานอกระบบสายสามัญพบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจภายในของนักศึกษา สมัครเรียนเพราะสนใจที่จะศึกษาต่อในชั้นสูงขึ้นไปอีก ปัจจัยด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สมัครเรียนเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางไปสู่ความก้าวหน้าและชื่อเสียงของตน และเพื่อต้องการได้รับใบประกาศนียบัตร

สุพิน เปรมศรี (2536 : 387 - 388) ได้ศึกษาสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กลุ่มอายุ 14 - 18 จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และยังไม่ได้ประกอบอาชีพ สมัครเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรมมากที่สุด และจำนวนนักศึกษาที่มากที่สุดคือ หน่วยงานจากวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นนั้นมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพด้านอาชีพสูงกว่าด้านส่วนตัว ส่วนทางด้านเพศและอายุต่างมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพโดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางด้านระดับการศึกษาและศึกษาหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน อาชีพต่างกันมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพโดยส่วนรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสาขาวิชาชีพต่างกัน มีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพโดยส่วนรวมและด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538 : 85 - 86) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีระดับแรงจูงใจในการมาเรียน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือด้านการเรียนรู้และด้านการประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปรับตัวของคนในสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบันที่กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกผลักดันให้มนุษย์ต้องดิ้นรนใฝ่หาความรู้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อวิทยาการสมัยใหม่ ส่วนแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพที่พบ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เพราะโอกาสในการได้งานที่ดี ๆ ทำและมีรายได้ตอบแทนสูงๆจะเกิดขึ้นได้ก็เมื่อผู้เรียนขวนขวายในการหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเพิ่มทักษะทางอาชีพให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพโดยตรง

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 15 - 16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ. 1960 พบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้านแรงจูงใจที่ต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

1. มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ หรือมาเรียนอย่างมีความหมาย โดยหวังที่จะนำความรู้ไปใช้กับหน้าที่การงานหรือในชีวิตประจำวัน
2. มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อขจัดความเหงาโดยมิได้หวังที่จะนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันแต่อย่างใด และ

3. มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Lerning Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมีได้หวังที่จะนำความรู้ไปใช้กับชีวิตประจำวันแต่อย่างใด

เมอร์คอค (Murdock. 1964 : 2351) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ผลปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในวิทยาลัยส่วนมากได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตนเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนส่วนมากตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ และการอ่านหนังสือ

เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 254 - 257) ได้ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมและการเลือกอาชีพของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนต่างมีความเห็นตรงกันว่า ค่านิยมทางอาชีพที่สำคัญที่สุด คือ การมีรายได้สูง มีความมั่นคงถาวรในอาชีพนั้น ๆ ส่วนค่านิยมที่ไม่สำคัญ ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่น การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ การทำงานโดยอิสระ ความเห็นเหล่านี้ ทั้งบิดามารดาและตัวเด็กต่างก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

โรเบอร์ต (Robert. 1965 : 543) ได้ศึกษากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพว่า สถานการณ์การเรียนการสอนวิชาอาชีพ ควรจะเหมือนสถานการณ์จริง สถานที่ทำงานจริงเป็นสถานที่ที่ดีที่สุดสำหรับทดลองฝึกงานวิชาอาชีพ มาตรฐานการสอนวิชาอาชีพควรสูงเท่าหรือสูงกว่ามาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของอาชีพนั้น และการสอนวิชาอาชีพควรรวมถึงการให้ข้อมูล และฝึกให้มีความระมัดระวัง ผลเสียหายและอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น

คุก (Cook. 1967 : 799) ได้ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของเด็กผู้ชาย พบว่า การเลือกอาชีพจะมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระบบกับพื้นฐานเศรษฐกิจ สังคม ระดับความปรารถนาทางอาชีพ สถิติปัญญาและความสนใจในอาชีพ ส่วนสถานภาพการสมรสของบิดา และความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอ็ดดี้ (Eaddy. 1969 : 2958 - 2959) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐหลุยส์เซียนา พบว่า บิดา มารดา เพื่อน บุคคลในอาชีพที่เขาเลือกญาติ บุคคลภายนอกโรงเรียน และพระ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเขามากน้อยตามลำดับการเลือกอาชีพของนักเรียน สำคัญอยู่ที่ความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจและรายได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกระดับอาชีพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักเรียนที่มีระดับความรู้ปัญญาสูงจะสนใจวิชาชีพชั้นสูง

ฮอปพอก (Hoppock. 1969 : 88) ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการศึกษาวิชาอาชีพของมัธยมศึกษาว่า เยาวชนวัยรุ่นต้องการพัฒนาทักษะ ความเข้าใจและต้องการประสบการณ์ เพื่อเพิ่มพูนทักษะ และความรู้ในงานอาชีพของเขา การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่ออายุสิบปี หรือมากกว่า นั้น ดังนั้นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น จึงควรได้รับการอบรมฝึกฝนให้รู้จักอาชีพ การเลือกและการประกอบอาชีพตามความเหมาะสมของระดับอายุความสามารถและความถนัด

ชอง (Chong. 1977 : 4128 - A) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพและระบบค่านิยม พบค่านิยมต่อการเลือกอาชีพตามลำดับดังนี้ ความปลอดภัยในครอบครัว การยอมรับตนเอง ความมีอิสระ ค่านิยมที่มีความสำคัญน้อยลงไปได้แก่ ความปลอดภัยของชาติ เงินเดือน และการยอมรับทางสังคมการเลือกค่านิยมทั่วไป กลุ่มตัวอย่างเลือกความซื่อสัตย์ว่าสำคัญที่สุด ถัดมาได้แก่ความรับผิดชอบ ใจกว้าง ความสะอาด จินตนาการ และการเชื่อฟังตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการเลือกอาชีพ 6 อาชีพพบว่า สิ่งแวดล้อมของอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน
6. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน
7. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่เรียนเวลาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน
8. เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพ และเวลาเรียน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอาคารเรียนเป็นของตนเองที่เปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ที่เปิดเรียนระหว่างเดือนพฤษภาคม 2542 - เดือนสิงหาคม 2542 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 6,521 คน รายละเอียดแต่ละโรงเรียนดังนี้

1.1 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครดินแดง 1	จำนวน 724 คน
1.2 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครดินแดง 2	จำนวน 848 คน
1.3 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครบางรัก	จำนวน 551 คน
1.4 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครบ่อนไก่	จำนวน 556 คน
1.5 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครอาทร สังฆะวัฒนะ	จำนวน 732 คน
1.6 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครหลวงพ่อดำ	จำนวน 989 คน
1.7 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครคลองเตย	จำนวน 431 คน
1.8 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครม้วน บำรุงศิลป์	จำนวน 456 คน
1.9 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครหนองจอก	จำนวน 551 คน
1.10 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครกาญจนาภิเษก	จำนวน 683 คน

โดยจำนวนห้องเรียนจำแนกตามโรงเรียนและหมวดวิชาชีพที่เปิดสอนภาคปกติและภาคค่ำ ดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนห้องเรียนจำแนกตามโรงเรียนและหมวดวิชาชีพที่เปิดสอนภาคปกติและภาคค่ำ

โรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร	อุตสาหกรรม		คหกรรม		พาณิชยกรรม		ศิลปกรรม		รวม (ห้อง)
	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	
ดินแดง 1	6	11	-	-	1	1	-	-	19
ดินแดง 2	-	-	10	10	1	1	1	1	24
บางรัก	5	7	5	2	2	2	-	-	23
บ่อนไก่	6	7	7	5	1	1	1	-	28
อาทร สังฆะวัฒนะ	8	8	8	8	2	2	-	-	36
หลวงพ่อกวีศักดิ์	6	7	8	8	2	2	1	1	35
คลองเตย	3	3	8	6	-	-	-	-	20
ม้วน บำรุงศิลป์	4	4	6	5	1	1	1	-	22
หนองจอก	4	3	9	6	-	-	-	-	22
กาญจนาภิเษก	5	5	8	8	2	2	2	1	33
รวม (ห้อง)	47	55	69	58	12	12	6	3	262

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มโดยการกำหนดด้วยตารางสำเร็จรูปของยามานะ (Yamane, 1967 : 886) ที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 395 คน โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

2.1 โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนหมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม และคหกรรม ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ 5 ห้องเรียนขึ้นไป เลือกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน

2.2 โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนหมวดวิชาชีพพาณิชยกรรม และศิลปกรรม ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ 2 ห้องเรียน เลือกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน ส่วนที่เปิดสอน 1 ห้องเรียน เลือกมาทั้งหมด ดังรายละเอียดในตาราง 2 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนและหมวดวิชาชีพที่เปิดสอนภาคปกติและภาคค่ำ

โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร	อุตสาหกรรม		คหกรรม		พาณิชยกรรม		ศิลปกรรม		รวม (คน)
	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	ภาคปกติ	ภาคค่ำ	
ดินแดง 1	20	14	-	-	-	-	-	-	34
ดินแดง 2	-	-	14	9	-	-	7	15	45
บางรัก	8	9	-	-	8	6	-	-	31
บ่อนไก่	5	10	10	7	-	-	6	-	38
อาทร ตั้งวัฒนะ	7	9	7	9	7	6	-	-	45
หลวงพ่อกวีศักดิ์	8	8	7	8	7	7	6	7	58
คลองเตย	-	-	15	12	-	-	-	-	27
ม้วน บำรุงศิลป์	-	-	15	8	-	-	6	-	29
หนองจอก	-	-	12	13	-	-	-	-	25
กาญจนาภิเษก	7	7	10	8	8	7	8	8	63
รวม (คน)	55	57	90	74	30	26	33	30	395

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

1. ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านอาชีพ มีลักษณะข้อคำถามให้เลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับดังนี้

1	คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนน้อยที่สุด
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนน้อย
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนปานกลาง
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนมาก
5	คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนมากที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนออกเป็น 5 ระดับดังนี้

- 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนน้อยที่สุด
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนน้อย
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนปานกลาง
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนมาก
- 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร

2. วิธีสร้างเครื่องมือ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ร่างแบบสอบถามเสนอต่อประธานกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

2.3 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของประธาน และกรรมการควบคุมปริญญาบัตร แล้วนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา(Content Validity) และความสมบูรณ์ของเครื่องมือเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach, 1972 : 126) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยอธิบายวิธีตอบแบบสอบถามให้นักศึกษาห้องที่เป็นกลุ่มตัวอย่างฟัง แล้วรอเก็บกลับคืนหลังจากนักศึกษาตอบแบบสอบถามเสร็จ ตามวันเวลาที่นัดหมายระหว่างวันที่ 16-31 สิงหาคม 2542 จำนวน 395 คน

3. ได้แบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดจำนวน 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science Personal Computer) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่มีผลต่อการเข้าเรียนวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มใช้ t - test และกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปใช้ F - test ถ้าพบว่ามี ความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls' Method)
4. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียนกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน
5. ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่นำเสนอเรียงลำดับตามคะแนนจากมากไปหาน้อย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในความหมาย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
t	แทน	ค่า t ที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่า F ที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
X_1	แทน	ตัวแปรเพศ
X_2	แทน	ตัวแปรอายุ
X_3	แทน	ตัวแปรระดับการศึกษา
X_4	แทน	ตัวแปรอาชีพ
X_5	แทน	ตัวแปรรายได้
X_6	แทน	ตัวแปรหมวดวิชาชีพที่เรียน
X_7	แทน	ตัวแปรเวลาเรียน
Y	แทน	ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง ๖ ด้าน
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 ตอน เรียงลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมาววิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาจำแนกตามรายด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านอาชีพ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมาววิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน

ตอนที่ 4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) เป็นการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมาววิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะของนักศึกษา ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นข้อมูล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน ได้นำเสนอในตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

รายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	395	100.00
1. เพศ		
ชาย	152	38.50
หญิง	243	61.50
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	86	21.80
อายุ 20 – 30 ปี	190	48.10
สูงกว่า 30 ปี	119	30.10
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	159	40.30
มัธยมศึกษา	140	35.40
สูงกว่ามัธยมศึกษา	96	24.30
4. อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	7	1.80
รับจ้าง	142	35.90
ค้าขาย	25	6.30
ยังไม่ประกอบอาชีพ	221	56.00
5. รายได้		
ไม่มีรายได้	216	54.70
ต่ำกว่า 5,000 บาท	87	22.00
5,000 – 10,000 บาท	81	20.50
สูงกว่า 10,000 บาท	11	2.80

ตาราง 3 (ต่อ)

รายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	395	100.00
6. หมวดวิชาชีพที่เรียน		
หมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม	112	28.40
หมวดวิชาชีพเกษตรกรรม	164	41.50
หมวดวิชาชีพพาณิชยกรรม	56	14.20
หมวดวิชาชีพศิลปกรรม	63	15.90
7. เวลาเรียน		
ภาคปกติ	207	52.40
ภาคค่ำ	188	47.60

จากตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีทั้งหมด 395 คน สรุปได้ดังนี้ เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.50 นอกนั้นเป็นเพศชาย ร้อยละ 38.50 อายุ อายุ 20 – 30 ปี มีจำนวนมากกว่ากลุ่มอายุอื่น คือ คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมาคือ สูงกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.10 และต่ำกว่า 20 ปี มีเพียงร้อยละ 21.80

ระดับการศึกษา ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 40.30 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.40 และสูงกว่ามัธยมศึกษา มีเพียงร้อยละ 24.30

อาชีพ ผู้ที่ยังไม่ประกอบอาชีพมีจำนวนมากที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 55.90 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 35.90 อาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 6.30 และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนน้อยที่สุด มีเพียงร้อยละ 1.80

รายได้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังไม่มีรายได้ คือ คิดเป็นร้อยละ 54.70 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.00 รายได้ 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.50 และรายได้สูงกว่า 10,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด มีเพียงร้อยละ 2.80

หมวดวิชาชีพที่เรียน ที่นักศึกษาเลือกเรียนมากที่สุด ได้แก่หมวดวิชาชีพเกษตรกรรม คือ คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาคือ หมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 28.40 หมวดวิชาชีพศิลปกรรม คิดเป็นร้อยละ 15.90 และหมวดวิชาชีพพาณิชยกรรม มีผู้เลือกเรียนน้อยที่สุด มีเพียงร้อยละ 14.20

เวลาเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนภาคปกติ คือ คิดเป็นร้อยละ 52.40 ส่วนนักศึกษาที่เรียนภาคค่ำ มีเพียงร้อยละ 47.60

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาจำแนกตามรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาจำแนกตามรายด้าน ได้นำเสนอในตาราง 4 - 7 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาโดยรวม และรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านส่วนตัว	3.85	0.48	มาก
ด้านสังคม	3.72	0.53	มาก
ด้านอาชีพ	3.72	0.52	มาก
รวม	3.76	0.45	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านส่วนตัว ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนด้านสังคม และด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ($\bar{X} = 3.72$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา
ด้านส่วนตัว เป็นรายชื่อ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านส่วนตัว			
1. ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.25	0.85	มาก
2. ต้องการได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	3.78	1.01	มาก
3. เป็นอาชีพที่ตรงกับความถนัดของตนเอง	3.82	0.91	มาก
4. เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง	3.54	0.84	มาก
5. ได้รับคำแนะนำจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	3.15	1.21	ปานกลาง
6. ได้รับคำแนะนำจากบุคคลที่ประกอบอาชีพนี้	3.26	1.09	ปานกลาง
7. รักและสนใจในอาชีพนี้มาก่อน	4.04	0.86	มาก
8. ต้องการหาความรู้ความสามารถพิเศษ	4.41	0.69	มาก
9. ค่าใช้จ่ายในการเรียนถูกเหมาะสมกับทุนทรัพย์	4.10	0.86	มาก
10. เพื่อความก้าวหน้าของตนเอง	4.39	0.76	มาก
11. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงขึ้น	3.97	0.98	มาก
12. เป็นอาชีพที่ทำทลายความสามารถของตน	4.02	0.83	มาก
13. ต้องการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.37	0.77	มาก
14. รู้สึกมีความสุขใจที่ได้เรียน	4.15	0.73	มาก
15. เพื่อนำใบประกาศนียบัตรไปเทียบโอนกับ กศน.	2.56	1.19	ปานกลาง
รวม	3.85	0.48	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมด้านส่วนตัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 8 ต้องการหาความรู้ความสามารถพิเศษ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.41$) อยู่ในระดับมาก และข้อ 15 เพื่อนำใบประกาศนียบัตรไปเทียบโอนกับ กศน. มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.56$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา
ด้านสังคม เป็นรายชื่อ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านสังคม			
16. สังคมปัจจุบันให้ความสำคัญกับอาชีพนี้	3.89	0.73	มาก
17. ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นที่ยอมรับ	3.67	0.85	มาก
18. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	3.73	1.02	มาก
19. เป็นอาชีพที่ช่วยให้ชาติมีเศรษฐกิจดีขึ้น	3.73	0.84	มาก
20. ในชุมชนที่อยู่ประกอบอาชีพนี้เป็นส่วนใหญ่	3.25	1.03	ปานกลาง
21. มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสาขาที่เรียน	3.62	0.87	มาก
22. เพื่อนำความรู้ไปส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น	3.62	0.98	มาก
23. ต้องการรู้จักบุคคลต่างอาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.71	0.87	มาก
24. รู้สึกชอบต่อการเข้าเรียนที่มีการพบกลุ่ม	3.92	0.75	มาก
25. ต้องการขยายวงการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.72	0.81	มาก
26. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่	3.63	0.76	มาก
27. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา	3.68	0.78	มาก
28. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับผู้อื่น	3.96	0.76	มาก
29. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม	3.70	0.80	มาก
30. ต้องการมีเพื่อนใหม่และได้รู้จักคนมากขึ้น	3.92	0.78	มาก
รวม	3.72	0.53	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อ 28 เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.96$) อยู่ในระดับมาก และข้อ 20 ในชุมชนประกอบอาชีพนี้เป็นส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.25$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา
ด้านอาชีพ เป็นรายข้อ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านอาชีพ			
31. สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้	4.51	0.75	มากที่สุด
32. เห็นว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	4.11	0.80	มาก
33. เป็นอาชีพที่ตลาดกำลังต้องการ	3.73	0.72	มาก
34. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษให้กับครอบครัว	4.07	0.90	มาก
35. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือดูแลกิจการของครอบครัว	3.69	1.11	มาก
36. สามารถออกไปประกอบอาชีพได้เร็วเพราะใช้เวลาเรียนระยะสั้น	4.00	0.84	มาก
37. เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพในเครือเดียวกันได้	3.64	0.86	มาก
38. เป็นอาชีพที่ปลอดภัยไม่เสี่ยงอันตราย	3.98	0.83	มาก
39. เพื่อประกอบอาชีพตามความชอบของตน	4.05	0.79	มาก
40. เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนที่อาศัยอยู่	3.58	0.88	มาก
41. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน	2.78	1.04	ปานกลาง
42. เพื่อนำไปประกาศนียบัตรไปสมัครงาน	3.05	1.26	ปานกลาง
43. เป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ดี	3.91	0.92	มาก
44. เพื่อโอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม	2.64	1.13	ปานกลาง
45. ต้องการนำไปประกอบอาชีพในเวลาว่าง	4.05	0.86	มาก
รวม	3.72	0.52	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 31 สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.51$) อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 44 เพื่อโอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.64$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน การนำเสนอได้แบ่งออกเป็น 7 ข้อ ต่อไปนี้

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ

การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน” ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 8 ต่อไปนี้

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	ชาย (n = 152)		หญิง (n = 243)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านส่วนตัว	2.18	0.48	2.12	0.48	1.33
2. ด้านสังคม	2.33	0.43	2.24	0.58	1.83
3. ด้านอาชีพ	2.21	0.47	2.32	0.55	2.10*
รวม	2.24	0.40	2.22	0.48	0.37

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศชาย มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ด้านส่วนตัวและด้านสังคม สูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิง มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ด้านอาชีพ สูงกว่าเพศชาย

เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันด้านอาชีพมีรายข้อใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำเสนอรายละเอียด ดังตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ด้านอาชีพ แยกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ด้านอาชีพ	ชาย (n = 152)		หญิง (n = 243)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
31. สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้	4.66	0.71	4.42	0.75	3.17**
32. เห็นว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	4.18	0.82	4.07	0.79	1.34
33. เป็นอาชีพที่ตลาดกำลังต้องการ	3.72	0.73	3.73	0.72	0.06
34. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษให้กับครอบครัว	4.18	0.92	4.00	0.88	1.93
35. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือดูแลกิจการของครอบครัว	3.87	1.08	3.58	1.12	2.54*
36. สามารถออกไปประกอบอาชีพได้เร็วเพราะใช้เวลาเรียนระยะสั้น	3.96	0.86	4.03	0.83	0.78
37. เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพในเครือเดียวกันได้	3.73	0.85	3.59	0.86	1.60
38. เป็นอาชีพที่ปลอดภัยไม่เสี่ยงอันตราย	3.89	0.75	4.04	0.87	1.80
39. เพื่อประกอบอาชีพตามความชอบของตน	3.97	0.72	4.09	0.83	1.48
40. เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนที่อาศัยอยู่	3.68	0.71	3.52	0.97	1.96
41. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน	2.95	0.89	2.67	1.11	2.73**
42. เพื่อนำไปประกาศนียบัตรไปสมัครงาน	3.40	1.14	2.82	1.28	4.65**
43. เป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ดี	3.86	0.88	3.95	0.95	0.90
44. เพื่อโอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม	2.77	0.98	2.56	1.21	1.85
45. ต้องการนำไปประกอบอาชีพในเวลาว่าง	3.98	0.67	4.09	0.96	1.39
รวม	2.21	0.47	2.32	0.55	2.10*

จากตาราง 9 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าข้อ 31 สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ ข้อ 41 เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน และข้อ 42 เพื่อนำไปประกาศนียบัตรไปสมัครงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 35 เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือดูแลกิจการของครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน การวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอในตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.13	0.56
	ภายในกลุ่ม	392	89.53	0.23	
	รวม	394	89.78		
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.77	1.38	5.07**
	ภายในกลุ่ม	392	106.91	0.27	
	รวม	394	109.68		
3. ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.76	0.38	1.40
	ภายในกลุ่ม	392	106.78	0.27	
	รวม	394	107.54		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.96	0.48	2.40
	ภายในกลุ่ม	392	78.14	0.20	
	รวม	394	79.10		

จากตาราง 10 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่ามีความแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของ นิวแมน คูสต์ ดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ด้านสังคม

อายุ		ต่ำกว่า 20 ปี	อายุ 20 – 30 ปี	สูงกว่า 30 ปี
	$\bar{X}$	2.19	2.23	2.40
ต่ำกว่า 20 ปี	2.19	–	0.04	0.07*
อายุ 20 – 30 ปี	2.23		–	0.17*
สูงกว่า 30 ปี	2.40			–

จากตาราง 11 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 30 ปี มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านสังคม สูงกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี และอายุ 20 - 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

การวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอในตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	3.62	0.81	8.24**
	ภายในกลุ่ม	392	89.53	0.23	
	รวม	394	89.78		
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.14	0.57	2.06
	ภายในกลุ่ม	392	108.53	0.27	
	รวม	394	109.67		
3. ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.24	0.62	2.28
	ภายในกลุ่ม	392	106.31	0.27	
	รวม	394	107.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.80	0.90	4.58*
	ภายในกลุ่ม	392	77.30	0.19	
	รวม	394	79.10		

จากตาราง 12 พบว่า นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่ามีรายคู่ใดแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของ นิวแมน คูลส์ ดังตาราง 13 – 14 ต่อไปนี้

ตาราง 13 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวม

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	สูงกว่ามัธยมศึกษา
	$\bar{X}$	2.15	2.27	2.31
ประถมศึกษา	2.15	—	0.12*	0.16*
มัธยมศึกษา	2.27		—	0.04
สูงกว่ามัธยมศึกษา	2.31			—

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน โดยรวม สูงกว่านักศึกษาระดับประถมศึกษา และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน สูงกว่านักศึกษาระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
ด้านส่วนตัว

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	สูงกว่ามัธยมศึกษา
	$\bar{X}$	2.03	2.21	2.23
ประถมศึกษา	2.03	—	0.18*	0.20*
มัธยมศึกษา	2.21		—	0.02
สูงกว่ามัธยมศึกษา	2.23			—

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ด้านส่วนตัว สูงกว่านักศึกษาระดับประถมศึกษา และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน สูงกว่านักศึกษาระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน การวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้นที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอในตาราง 15 ต่อไปนี้

ตาราง 15 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	2.69	0.90	4.03**
	ภายในกลุ่ม	391	87.09	0.22	
	รวม	394	89.78		
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.53	0.84	3.08*
	ภายในกลุ่ม	391	107.15	0.27	
	รวม	394	109.68		
3. ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.13	1.04	3.91**
	ภายในกลุ่ม	391	104.42	0.27	
	รวม	394	107.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.74	0.91	4.67**
	ภายในกลุ่ม	391	76.36	0.20	
	รวม	394	79.10		

จากตาราง 15 พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่ารายคู่ใดแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของ นิวแมน กุสส์ ดังตาราง 16 – 19 ต่อไปนี้

ตาราง 16 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวม

อาชีพ		รับจ้าง	ยังไม่ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
	$\bar{X}$	2.14	2.26	2.38	2.56
รับจ้าง	2.14	—	0.12*	0.24*	0.42
ยังไม่ประกอบอาชีพ	2.26		—	0.12	0.30
ค้าขาย	2.38			—	0.18
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.56				—

จากตาราง 16 พบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน โดยรวม สูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง และนักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน สูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านส่วนตัว

อาชีพ		รับจ้าง	ยังไม่ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
	$\bar{X}$	2.06	2.17	2.32	2.48
รับจ้าง	2.06	—	0.11*	0.26*	0.42
ยังไม่ประกอบอาชีพ	2.17		—	0.15	0.31
ค้าขาย	2.32			—	0.16
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.48				—

จากตาราง 17 พบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ด้านส่วนตัว สูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง และนักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน สูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านสังคม

อาชีพ		รับจ้าง	ยังไม่ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
	$\bar{X}$	2.18	2.30	2.43	2.55
รับจ้าง	2.18	—	0.12*	0.25	0.37
ยังไม่ประกอบอาชีพ	2.30		—	0.13	0.25
ค้าขาย	2.43			—	0.12
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.55				—

จากตาราง 18 พบว่า นักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านสังคม สูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	ยังไม่ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
	$\bar{X}$	2.18	2.32	2.40	2.66
รับจ้าง	2.18	—	0.14*	0.22	0.48
ยังไม่ประกอบอาชีพ	2.32		—	0.08	0.34
ค้าขาย	2.40			—	0.26
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.66				—

จากตาราง 19 พบว่านักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านอาชีพ สูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน

การวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอ ในตาราง 20 ต่อไปนี้

ตาราง 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	0.07	0.02	0.10
	ภายในกลุ่ม	391	89.71	0.23	
	รวม	394	89.78		
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.07	0.36	1.29
	ภายในกลุ่ม	391	108.60	0.28	
	รวม	394	109.67		
3. ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.86	0.29	1.06
	ภายในกลุ่ม	391	106.68	0.27	
	รวม	394	107.54		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.44	0.15	0.73
	ภายในกลุ่ม	391	78.66	0.20	
	รวม	394	79.10		

จากตาราง 20 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวม ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3.6 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน

การวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอในตาราง 21 ต่อไปนี้

ตาราง 21 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	2.27	0.76	3.38*
	ภายในกลุ่ม	391	87.51	0.22	
	รวม	394	89.78		
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.30	0.43	1.56
	ภายในกลุ่ม	391	108.38	0.28	
	รวม	394	109.68		
3. ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.98	0.99	3.71*
	ภายในกลุ่ม	391	104.57	0.27	
	รวม	394	107.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.08	0.36	1.81
	ภายในกลุ่ม	391	78.02	0.20	
	รวม	394	79.10		

จากตาราง 21 พบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่ามียาหมู่ใดแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ ดังตาราง 22 – 23 ต่อไปนี้

ตาราง 22 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน
ด้านส่วนตัว

หมวดวิชาชีพ		ศิลปกรรม	พาณิชยกรรม	คหกรรม	อุตสาหกรรม
	$\bar{X}$	2.01	2.07	2.16	2.23
ศิลปกรรม	2.01	—	0.06	0.15	0.22*
พาณิชยกรรม	2.07		—	0.09	0.16
คหกรรม	2.16			—	0.07
อุตสาหกรรม	2.23				—

จากตาราง 22 พบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ด้านส่วนตัว สูงกว่านักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพศิลปกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน
ด้านอาชีพ

หมวดวิชาชีพ		อุตสาหกรรม	ศิลปกรรม	พาณิชยกรรม	คหกรรม
	$\bar{X}$	2.18	2.23	2.24	2.38
อุตสาหกรรม	2.18	—	0.05	0.06	0.20*
ศิลปกรรม	2.23		—	0.01	0.15
พาณิชยกรรม	2.24			—	0.14
คหกรรม	2.38				—

จากตาราง 23 พบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพคหกรรม มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการ
เข้าเรียน ด้านอาชีพ สูงกว่านักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเวลาเรียน

การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศัณที่มีเวลาเรียนต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนแต่ละด้านแตกต่างกัน” ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 24 ต่อไปนี้

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีเวลาเรียนต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	ภาคปกติ (n = 207)		ภาคค่ำ (n = 188)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านส่วนตัว	2.15	0.50	2.13	0.46	0.43
2. ด้านสังคม	2.26	0.53	2.29	0.53	0.55
3. ด้านอาชีพ	2.27	0.53	2.30	0.52	0.57
รวม	2.23	0.46	2.24	0.43	0.29

จากตาราง 24 พบว่า นักศึกษาที่มีเวลาเรียนต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เรียนภาคปกติ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวม ด้านส่วนตัวสูงกว่านักศึกษาที่เรียนภาคค่ำ ส่วนนักศึกษาที่เรียนภาคค่ำ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน โดยรวม ด้านสังคมและด้านอาชีพ สูงกว่านักศึกษาที่เรียนภาคปกติ

ตอนที่ 4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวแปรทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน กับปัจจัยที่ผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอในตาราง 25 ดังต่อไปนี้

ตาราง 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างตัวแปรทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	y
X ₁	1.0000	.165**	.197**	.154**	-.021	.420**	-.038	-.018
X ₂		1.0000	.307**	.167**	.322**	.095*	.123**	.109*
X ₃			1.0000	-.048	.244**	.076	.135**	.145**
X ₄				1.0000	.757**	.060	.485**	.087*
X ₅					1.0000	-.006	.469**	-.004
X ₆						1.0000	-.017	.093*
X ₇							1.0000	.014
y								1.0000
R = .2337								
R ² = .0546 F = 3.1957**								

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 พบ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษามีค่าเท่ากับ .2337 โดยมีค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .0546 โดยตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีค่าอยู่ระหว่าง .095 ถึง .757 ซึ่งส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำตามตัวแปรต่อไปนี้

ตัวแปรเพศ มีความสัมพันธ์กับ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมวดวิชาชีพที่เรียน
ตัวแปรอายุ มีความสัมพันธ์กับ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และ
เวลาเรียน

ตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ รายได้ และเวลาเรียน

ตัวแปรอาชีพ มีความสัมพันธ์กับ รายได้ และเวลาเรียน

ตัวแปรรายได้ มีความสัมพันธ์กับ เวลาเรียน

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ กับปัจจัยที่มีผลต่อการ
เข้าเรียนของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มี
ค่าอยู่ระหว่าง .093 ถึง .145 ซึ่งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนอยู่ใน
ระดับต่ำ ตามตัวแปรต่อไปนี้

ตัวแปรเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรอายุ มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรอาชีพ มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรหมวดวิชาชีพที่เรียน มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรเวลาเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

การพิจารณาว่าตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ระดับใด พิจารณาจากค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ ซึ่งพิจารณาได้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534 : 324)

1. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ .70 ถึง .90) ถือว่ามีความสัมพันธ์
กันอยู่ในระดับสูง ถ้ามากกว่า .90 ถือว่าสูงมาก
2. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .50 (ประมาณ .30 ถึง .70) ถือว่ามีความ
สัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง
3. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .00 (ประมาณ .30 และต่ำกว่า) ถือว่ามีความ
สัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยการแจกแจงความถี่ นำเสนอเป็นลำดับจากมากไปหาน้อย ดังตาราง 26 - 27 ต่อไปนี้

ตาราง 26 ค่าความถี่ปัญหาของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร

ปัญหาของนักศึกษา	ความถี่
ด้านส่วนตัว	
1. ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน	18
2. ไม่มีเวลาเรียนเต็มที่ เพราะต้องทำงานด้วย	13
3. ไม่เคยมีความรู้และประสบการณ์มาก่อน บางครั้งจึงมีปัญหาในการเรียน	7
4. ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์บางอย่าง ซึ่งมีราคาแพงในการนำไปประกอบอาชีพ	4
5. ที่พักอยู่ไกลโรงเรียน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูง	2
ด้านสังคม	
1. นักศึกษาบางคนแต่งกายไม่เรียบร้อย สังคมมองเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดี	2
2. นักศึกษามีวัยต่างกัน เวลาเรียนจึงไม่ค่อยสนุกสนานเท่าที่ควร	1
ด้านอาชีพ	
1. กรุงเทพมหานคร มีศูนย์จำหน่ายผลงานของนักศึกษาไม่เพียงพอ	3
2. เรียนจบแล้วหางานทำไม่ได้ บางหน่วยงานไม่ค่อยยอมรับ เนื่องจากหลักสูตรสั้นเกินไป	2
3. เนื้อหาบางวิชาน้อยเกินไป ยังนำไปประกอบอาชีพจริงไม่ได้	2
ด้านอื่นๆ	
1. อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในบางวิชา	13
2. บุคคลภายนอกมาใช้บริการน้อย นักศึกษาไม่ค่อยได้ฝึกปฏิบัติ	9
3. ห้องเรียนบางห้องร้อนเกินไป ไม่เหมาะต่อการเรียน	1

จากตาราง 26 พบว่า ปัญหาของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

ด้านส่วนตัว พบว่า นักศึกษาไม่มีรายได้เป็นของตนเอง มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 18 คน รองลงมา ไม่มีเวลาเรียนเต็มที่ เพราะต้องทำงานด้วย มีผู้ตอบจำนวน 13 คน

ด้านสังคม พบว่า นักศึกษาบางคนแต่งกายไม่เรียบร้อย สังคมมองเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดี มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 2 คน รองลงมา นักศึกษามีวัยต่างกัน เวลาเรียนจึงไม่ค่อยสนุกสนานเท่าที่ควร มีผู้ตอบจำนวน 1 คน

ด้านอาชีพ พบว่า กรุงเทพมหานคร มีศูนย์จำหน่ายผลงานของนักศึกษาไม่เพียงพอ มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 3 คน รองลงมา เรียนจบแล้วหางานทำไม่ได้ บางหน่วยงานไม่ค่อยยอมรับ เนื่องจากหลักสูตรสั้นเกินไป และเนื้อหาบางวิชาน้อยเกินไป ยังนำไปประกอบอาชีพจริงไม่ได้ มีผู้ตอบจำนวน 2 คน

ด้านอื่น ๆ พบว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในบางวิชา มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 13 คน รองลงมา บุคคลภายนอกมาใช้บริการน้อย นักศึกษาไม่ค่อยได้ฝึกปฏิบัติ มีผู้ตอบจำนวน 9 คน

ตาราง 27 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะของนักศึกษา	ความถี่
ด้านส่วนตัว	
1. ควรมีทุนการศึกษาให้กับผู้ที่มีปัญหา เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเรียน	18
2. ควรเปิดสอนวันเสาร์ - อาทิตย์ให้มากขึ้น	7
3. ควรเปิดโรงเรียนในชุมชนมากขึ้น เพื่อสะดวกในการเรียน	2
ด้านสังคม	
1. โรงเรียนควรมหาโอกาสให้นักศึกษา ได้ออกฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อบริการสังคมและเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักศึกษา	9
2. ควรประชาสัมพันธ์ให้สังคมยอมรับหลักสูตรที่โรงเรียนจัดสอนให้มากขึ้น	4
3. โรงเรียนควรเน้นระเบียบเรื่องการแต่งกาย เพื่อให้สังคมมองภาพพจน์ที่ดี	2
ด้านอาชีพ	
1. โรงเรียนควรมีงานพิเศษให้นักศึกษามีรายได้เสริมบ้าง ขณะกำลังเรียน	7
2. โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับตำแหน่งงานที่ว่างของบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ ติดประกาศไว้ที่บอร์ดของโรงเรียน	5
3. ควรมีสวนย์ของกรุงเทพมหานคร ไว้จัดจำหน่ายผลงานของนักศึกษาเพิ่มขึ้น	3
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้บริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ มาทดสอบและรับสมัครงานโดยตรง	2
5. โรงเรียนควรมหาสถานที่ฝึกงาน เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักศึกษา	2
6. ควรมีการแนะนำอาชีพแก่ผู้ที่มาสมัครเรียน	1
7. ควรให้มีการกั๊ย้มบ้างในระยะแรก เพราะต้องใช้เงินลงทุนสูง	1
ด้านอื่นๆ	
1. โรงเรียนควรเปิดสอนคอมพิวเตอร์ให้ครบทุกโรงเรียน เพราะปัจจุบันเป็นที่นิยมและบางครั้งต้องนำไปใช้	4
2. ควรมีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติจริง ๆ มาสอนหรือสาธิตบ้างถ้ามีโอกาส	3
3. ควรติดพัดลมหรือแอร์ในห้องให้ครบทุกห้อง เพื่อเพิ่มบรรยากาศในการเรียน	1

จากตาราง 27 พบว่า ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

ด้านส่วนตัว พบว่า ควรมีการศึกษาให้กับผู้ที่มีปัญหา เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเรียน มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 18 คน รองลงมา ควรเปิดสอนวันเสาร์ - อาทิตย์ให้มากขึ้น มีผู้ตอบจำนวน 7 คน

ด้านสังคม พบว่า โรงเรียนควรหาโอกาสให้นักศึกษา ได้ออกฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อบริการสังคมและเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักศึกษา มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 9 คน รองลงมา ควรประชาสัมพันธ์ให้สังคมยอมรับหลักสูตรที่โรงเรียนจัดสอนให้มากขึ้น มีผู้ตอบจำนวน 4 คน

ด้านอาชีพ พบว่า โรงเรียนควรมีงานพิเศษให้นักศึกษามีรายได้เสริมบ้าง ขณะกำลังเรียน มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 7 คน รองลงมา โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับตำแหน่งงานที่ว่างของบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ ดิฉันประกาศไว้ที่บอร์ดของโรงเรียน มีผู้ตอบจำนวน 5 คน

ด้านอื่นๆ พบว่า โรงเรียนควรเปิดสอนคอมพิวเตอร์ให้ครบทุกโรงเรียน เพราะปัจจุบันเป็นที่นิยมและบางครั้งต้องนำไปใช้ มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 4 คน รองลงมา ควรมีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติจริง ๆ มาสอนหรือสาธิตบ้างถ้ามีโอกาส มีผู้ตอบจำนวน 3 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยที่ทำการศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 3 ด้าน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการเลือกเจาะจงเป็นห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 395 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครแบ่งเป็น3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร มีลักษณะข้อคำถามให้เลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว มีจำนวน 15 ข้อ ปัจจัยด้านสังคม จำนวน 15 ข้อ และปัจจัยด้านอาชีพ จำนวน 15 ข้อ รวมทั้งสิ้น 45 ข้อ ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วมีความเชื่อมั่น 0.94

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร ทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่นัดหมายไว้ ระหว่างวันที่ 16 – 31 สิงหาคม 2542 ทั้งหมด 395 ฉบับ เก็บกลับคืนได้มาทั้งหมด 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตรวจสอบพบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและเป็นรายด้าน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร โดยรวมและเป็นรายด้าน ใช้การทดสอบค่าที (t – distribution) และค่าเอฟ (F - test Statistic) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls' Method)
4. วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)
5. วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร โดยการแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

นักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.50 มีอายุ 20 – 30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.10 และต่ำกว่า 20 ปี มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 21.80 ด้านระดับการศึกษา มีผู้ระดับประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.30 และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 24.30 ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่นักศึกษายังไม่ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 56.00 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.80 ด้านรายได้ ส่วนใหญ่นักศึกษายังไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 54.70 และมีรายได้สูงกว่า 10,000 บาท มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.80 ด้านหมวดวิชาชีพ นักศึกษาเลือกเรียนมากที่สุด คือ หมวดวิชาชีพคหกรรม คิดเป็นร้อยละ 41.50 และหมวดวิชาชีพพาณิชยกรรมนักศึกษาเลือกเรียนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 14.20 ด้านเวลาเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนภาคปกติ คิดเป็นร้อยละ 52.40

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนนักศึกษหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.85$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.72$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มี 1 ข้อ คือ ข้อ 31 สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มี 37 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 15 เพื่อนำไปประกาศไปเทียบโอนกับกศน.

3. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน ตามสมมติฐาน

3.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 นักศึกษาที่มีเวลาเรียนต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียนกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของ นักศึกษามีค่าเท่ากับ .2337 โดยมีค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .0546 โดยตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีค่าอยู่ระหว่าง .095 ถึง .757 ซึ่งส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ ตามตัวแปรต่อไปนี้

ตัวแปรเพศ มีความสัมพันธ์กับ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมวดวิชาชีพที่เรียน

ตัวแปรอายุ มีความสัมพันธ์กับ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพที่เรียน และเวลาเรียน

ตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ รายได้ และเวลาเรียน

ตัวแปรอาชีพ มีความสัมพันธ์กับ รายได้ และเวลาเรียน

ตัวแปรรายได้ มีความสัมพันธ์กับ เวลาเรียน

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีค่าอยู่ระหว่าง .093 ถึง .145 ซึ่งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนอยู่ในระดับต่ำตามตัวแปรต่อไปนี้

ตัวแปรเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรอายุ มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรอาชีพ มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรหมวดวิชาชีพที่เรียน มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

ตัวแปรเวลาเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

5. ปัญหาของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพ

กรุงเทพมหานคร

5.1 ปัญหาด้านส่วนตัวของนักศึกษา คือ ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน และไม่มีเวลาเรียนเต็มที่ เพราะต้องทำงานด้วย

5.2 ปัญหาด้านสังคมของนักศึกษา คือ นักศึกษาบางคนแต่งกายไม่เรียบร้อย สังคมมองเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดี และนักศึกษามีวัยต่างกัน เวลาเรียนจึงไม่ค่อยสนุกสนานเท่าที่ควร

5.3 ปัญหาด้านอาชีพของนักศึกษา คือ กรุงเทพมหานครมีศูนย์จำหน่ายผลงานของนักศึกษาไม่เพียงพอ และเรียนจบแล้วหางานทำไม่ได้ บางหน่วยงานไม่ค่อยยอมรับเนื่องจากหลักสูตรสั้นเกินไป

5.4 ปัญหาด้านอื่นๆของนักศึกษา คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในบางวิชา และบุคลากรภายนอกมาใช้บริการน้อย นักศึกษาไม่ค่อยได้ฝึกปฏิบัติ

6. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพ

กรุงเทพมหานคร

6.1 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาด้านส่วนตัว คือ ควรมีทุนการศึกษาให้กับผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเรียน และควรเปิดสอนวันเสาร์ - อาทิตย์ให้มากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาด้านสังคม คือ โรงเรียนควรหาโอกาสให้นักศึกษาได้ออกฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อบริการสังคมและเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักศึกษา และควรประชาสัมพันธ์ให้สังคมยอมรับหลักสูตรที่โรงเรียนจัดสอนให้มากขึ้น

6.3 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาด้านอาชีพ คือ โรงเรียนควรมีงานพิเศษให้นักศึกษามีรายได้เสริมบ้าง ขณะกำลังเรียน และโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับตำแหน่งงานที่ว่างของบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ คิดประกาศไว้ที่บอร์ดของโรงเรียน

6.4 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาด้านอื่นๆ คือ โรงเรียนควรเปิดสอนคอมพิวเตอร์ให้ครบทุกโรงเรียน เพราะปัจจุบันเป็นที่นิยมและบางครั้งต้องนำไปใช้ และควรมีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติจริง ๆ มาสอนหรือสาธิตบ้างถ้ามีโอกาส

การอภิปรายผล

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โรงเรียนฝักอาชีพ กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านอาชีพ พบว่ามีปัจจัยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านส่วนตัว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการหาความรู้ความสามารถพิเศษ ทั้งนี้เพราะสามารถที่จะนำความรู้ความสามารถพิเศษนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ทันกับกระแสเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงทำให้ต้องดิ้นรนไฝหาความรู้ความสามารถพิเศษเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ส่วนด้านสังคม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับผู้อื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การทำงานเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต จึงย่อมที่จะต้องแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับบุคคลอื่น เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้กับงานของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และด้านอาชีพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ อาจเป็นเพราะในภาวะปัจจุบันเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลง ค่าครองชีพที่สูงขึ้นเป็นลำดับ และเกิดภาวะว่างงานของผู้คนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ทุกคนต้องขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาชีพอิสระได้ตามความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 126) ที่ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝักอาชีพเอกชนประเภทศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง คือ ต้องการนำความรู้ใหม่ ๆ มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับผู้อื่น และเพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการได้

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพสังคมในปัจจุบัน ได้เปิดโอกาสให้เพศชายและเพศหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ตลอดจนการช่วยเหลือครอบครัวให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ฉะนั้นเพศหญิงจึงต้องการฝึกออาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไปเช่นเดียวกับเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพิน เปรมศรี (2536 : 329) ที่ได้ศึกษาสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีสาเหตุในการเลือกเรียนวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยธรรมชาติของเพศหญิงและเพศชายจะมีความถนัดในการประกอบอาชีพ ตลอดจนความสามารถที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่นักศึกษาที่เป็นเพศชาย จะเลือกเรียนวิชาชีพที่เกี่ยวกับทางด้านอุตสาหกรรม เนื่องจากวิชาชีพนี้จะเน้นหนักไปในทางการใช้แรงงานและทักษะในการทำงาน ทำให้นักศึกษาที่เป็นเพศชายเลือกที่จะเข้าเรียนวิชาชีพทางด้านนี้ เพื่อนำไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตน ส่วนนักศึกษาที่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่จะเลือกเรียนวิชาชีพที่เกี่ยวกับทางด้านคหกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่เป็นเพศหญิงไม่ถนัดในการทำงานหนักเหมือนกับนักศึกษาเพศชาย ประกอบกับมีพื้นฐานและความถนัดในทางด้านนี้มากกว่าเพศชาย จึงชอบที่จะเลือกเรียนวิชาชีพทางด้านคหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีระวรรณ เปตมานัง (2536 : 71) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่จังหวัดเลย พบว่า นักศึกษาเพศชายเลือกเรียนอาชีพที่ต้องใช้กำลังแรงงานมาก ส่วนนักศึกษาเพศหญิง จะเลือกเรียนตามความถนัดของตนและใช้แรงงานน้อยกว่า

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่ เข้าเรียนต่อเพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านอาชีพและทางด้านความรู้ ซึ่งเป็นการมาเรียนอย่างมีจุดมุ่งหวังที่จะนำความรู้ไปใช้กับหน้าที่การงานหรือใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้น และในการมาเรียนก็มีใจเกิดจากแรงจูงใจเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หากแต่ประกอบไปด้วยแรงจูงใจหลาย ๆ ด้าน จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาและประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยผู้เรียนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ยังขาดความมั่นคงในด้านอาชีพ บางคนยังต้องอาศัยพ่อแม่หรือผู้ปกครองเลี้ยงดู เขาจึงต้องการนำความรู้ไปหางานทำเพื่อความมั่นคงและเพื่อฐานะของตนเองในอนาคต ส่วนผู้เรียน

ที่มีอายุ 20 – 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะมีอาชีพอยู่แล้ว แต่ต้องการนำความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนและเตรียมตัวหาอาชีพเสริมต่อไป ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสรุปผลการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับแรงงูใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ว่า อายุไม่มีผลต่อแรงงูใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ คาเคนวัลด์ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 154 ; อ้างอิงมาจาก Darkenwald. 1982)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีระวรรณ เปตมานัง (2536 : 71) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่จังหวัดเลย พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนที่มีอายุสูงกว่า 30 ปีขึ้นไป มีพื้นฐานและประสบการณ์ในการทำงาน มีโอกาสได้พบปะพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ มากกว่า และเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะนิสัยใกล้เคียงกัน เมื่อเพื่อนคนหนึ่งไปเรียนก็จะตามกันไปเรียนด้วย ในขณะที่ผู้เรียนที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งยังเป็นวัยเริ่มทำงาน กำลังอยู่ในช่วงแสวงหาต้องการพบปะสิ่งใหม่ ๆ ในบางครั้งการปรับตัวเข้าหากันก็เป็นสิ่งจำเป็นในการเข้าเรียน

4. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยรวมและด้านส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ โดยนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาและมัธยมศึกษา มีปัจจัยในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาโดยส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในระดับล่าง ไม่ต้องอาศัยทักษะในการทำงานมากนัก ดังนั้นผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาและมัธยมศึกษา มีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะการทำงานของตนเองในทุก ๆ ด้าน เพื่อหางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพที่ดีขึ้น ตลอดจนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนางานของตนเองให้มีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จยิ่ง ๆ ขึ้นไป ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ โบเชียร์ (Boshier. 1971) ที่พบว่า นักศึกษาผู้ที่มีวุฒิการศึกษาดำ มีระดับแรงงูใจในการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่วุฒิการศึกษาในระดับสูง

5. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า โดยรวมและด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า นักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ ต้องการเรียนวิชาชีพสูงกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ต้องการนำความรู้

ไปประกอบอาชีพ เพื่อมีรายได้เป็นของตนเอง และเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ปฐม นิกมานนท์ (2528 : 321) ที่กล่าวว่า เหตุูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่งคือ เหตุูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลสำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุผลในการเข้าเรียนเพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง โดยนักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ มีความต้องการที่จะนำความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อความเป็นอยู่ในสังคมที่ดีขึ้น นักศึกษาที่ประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้าง ต้องการนำความรู้และประสบการณ์ไปปรับปรุงและพัฒนางานในอาชีพเดิมให้ดียิ่งขึ้น หรือต้องการเปลี่ยนไปประกอบอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม และนักศึกษาที่ประกอบอาชีพบริหารการ/รัฐวิสาหกิจ ต้องการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพเป็นรายได้เสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาเคนวัลด์ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 149 ; อ้างอิงมาจาก Darkenwald. 1982) ที่ได้กล่าวถึงเหตุผลในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ว่า เพื่อปรับปรุงการทำงานหรือความก้าวหน้าในอาชีพ หรือสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศไทย หรือ NIAE (National Institute for Adult Education. 1970) ได้สำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า เหตุูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลสำคัญที่สุด

6. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพสูงขึ้น ตลอดจนผู้คนประสบกับปัญหาการว่างงานกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ที่ไม่มีรายได้ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด ต้องดิ้นรนหางานทำ เพื่อให้มีรายได้ในการดำรงชีวิตอยู่ต่อไป ส่วนผู้ที่มีรายได้อยู่บ้างก็ต้องพยายามหารายได้เสริม เพื่อให้เพียงพอกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งนับวันที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 136) ที่ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงูงใจในการเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร และของ นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538 : 90) ได้ศึกษาแรงูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะว่านักศึกษาไม่ว่าจะเลือกเรียนสาขาวิชาชีพใดก็ตาม ย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการ ความถนัด และความสามารถของตนเอง อีกทั้งมีใจรักและชอบในสาขาวิชาชีพที่เลือกเรียน ซึ่งทุกสาขาวิชาชีพ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้มีรายได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพิน เปรมศรี (2536 : 332) ที่ได้ศึกษาสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี พบว่า แต่ละสาขาวิชาชีพที่นักศึกษาเลือกเรียนไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้ที่เลือกเรียนวิชาชีพพหุกรรมส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง ซึ่งโดยธรรมชาติจะมีความถนัดในทางด้านนี้มากกว่าเพศชาย ส่วนวิชาชีพอุตสาหกรรมผู้ที่เลือกเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะของสาขาวิชาชีพอุตสาหกรรม และสาขาวิชาชีพพหุกรรม มีความเหมาะสมที่จะนำไปเผยแพร่เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น และเป็นวิชาชีพที่ง่ายต่อการประกอบอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถนำไปใช้ส่วนตัวหรือภายในครอบครัว และยังนำมาใช้กับชีวิตความเป็นอยู่ภายในบ้านได้อีก ทั้งยังช่วยให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสาขาวิชาพหุกรรม ส่วนใหญ่นักศึกษาจะเป็นแม่บ้าน และผู้ที่ต้องการมีรายได้ จุนเจือครอบครัว จึงใช้เวลาว่างเข้ามาเรียนและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศไทยหรือ NIAE (National Institute for Adult Education. 1970) ที่ได้ทำการสำรวจผู้ใหญ่ที่เข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า แม่บ้านที่อยู่แต่ในบ้าน (Captive Wives) มาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้ในตัวเอง และปรับปรุงความเป็นอยู่ในครอบครัว

8. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เรียนเวลาต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมีลักษณะเปิดกว้าง โดยที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในช่วงเวลาใดก็ได้ตามความพร้อมและความสะดวกของนักศึกษาแต่ละคน เช่นนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ยังไม่ประกอบอาชีพ จะนิยมมาเรียนในภาคปกติ ที่เป็นเช่นนี้เพราะในภาคปกติ จะมีเวลาเรียนรู้และมีโอกาสในการฝึกทักษะประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญได้มากกว่าภาคค่ำ ซึ่งมีเวลาเรียนค่อนข้างน้อย ส่วนนักศึกษาที่ประกอบอาชีพแล้วส่วนใหญ่จะนิยมมาเรียนในภาคค่ำหลังจากเวลาทำงานของตัวเอง ทั้งนี้เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ฝึกทักษะในงานที่ทำอยู่ให้มีความรู้ความชำนาญยิ่งขึ้น หรือเพื่อนำไปประกอบอาชีพ เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับตัวเองและครอบครัว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538 : 89) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาที่เรียนรอบการเรียนต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนไม่แตกต่างกัน

9. ผลการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างตัวแปรกับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียน ของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีตัวแปรที่สัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมวดวิชาชีพที่เรียน แต่พบว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าเรียนโดยไม่ได้คำนึงถึงอายุมากนัก ส่วนระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กันบ้างแต่ค่อนข้างน้อย เนื่องจากการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีการศึกษาทุกระดับได้เข้ามาเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือเป็นการเสริมความรู้ สำหรับทางด้านอาชีพ เนื่องจากเศรษฐกิจเปลี่ยนไป ทำให้บางคนต้องการเปลี่ยนอาชีพ หรือบางคนเข้ามาเรียนเพื่อที่จะนำไปประกอบอาชีพเป็นรายได้เสริม และหมวดวิชาชีพที่เรียนก็มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก เนื่องจากสังคมได้เปลี่ยนไป บางคนจึงมาเรียนเพื่อเป็นการเสริมความรู้ให้กับตนเอง หรือเพื่อต้องการเข้าสังคมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นบางครั้งจึงไม่คำนึงถึงวิชาชีพที่เรียนมากนัก

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมวดวิชาชีพที่เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ไม่ว่าอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพใดก็ตาม ถ้าเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่จะเลือกเรียนหมวดวิชาชีพคหกรรม ส่วนเพศชายก็จะเลือกเรียนหมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม อายุมีความสัมพันธ์กับ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และเวลาเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีอายุน้อย ระดับการศึกษาต่ำ ยังไม่ประกอบอาชีพและไม่มีรายได้จะเลือกเรียนภาคปกติ ส่วนนักศึกษาที่มีอายุมาก ระดับการศึกษาสูงขึ้น ประกอบอาชีพแล้วและมีรายได้ ก็ จะเลือกเรียนภาคค่ำ ฉะนั้นตัวแปรเกือบทุกตัวจึงมีความสัมพันธ์กันแต่อยู่ในระดับต่ำ

10. ปัญหาของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ปัญหาด้านส่วนตัว จากการที่นักศึกษาตอบแบบสอบถามพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพทำให้ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง บางวันไม่สามารถมาเรียนได้เพราะมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน การเรียนจึงไม่ปะติดปะต่อกัน ส่วนนักศึกษาบางคนเรียนจบออกไปแล้วก็ไม่สามารถประกอบอาชีพอิสระตามที่ต้องการได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะอุปกรณ์บางอย่างที่ใช้ในการประกอบอาชีพมีราคาแพงไม่พอกับทุนทรัพย์ที่มีอยู่ บางครั้งจึงเห็นว่านักศึกษาบางคนมีฝีมือแต่กลับต้องไปทำงานรับจ้างแทนที่จะมีกิจการเป็นของตัวเอง

ปัญหาด้านสังคม พบว่า นักศึกษาบางคนแต่งกายไม่เรียบร้อย สังคมมองเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาบางคนยังอยู่ในช่วงของวัยรุ่นและต้องการที่จะแต่งกายตามสมัยนิยม บางครั้งจึงดูไม่เรียบร้อยและไม่เหมาะสม ทำให้สังคมในละแวกนั้นมองว่าไม่เหมาะสม ในการมาเรียน และบางครั้งการที่นักศึกษามีวัยต่างกันมาก ๆ ก็อาจทำให้มีปัญหาในการเรียนได้ เพราะนักศึกษาที่ยังอยู่ในช่วงของวัยรุ่นบางคนยังต้องการความสนุกสนานอยู่ เวลาเรียนจึงไม่ค่อยสนุกสนาน

เท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครไม่ได้จำกัดในเรื่องเพศและอายุของผู้เรียน ฉะนั้นทุกเพศทุกวัยจึงมีสิทธิในการเข้าเรียนเท่าเทียมกัน

ปัญหาด้านอาชีพ พบว่า กรุงเทพมหานครมีศูนย์จำหน่ายผลงานของนักศึกษาไม่เพียงพอ จึงทำให้บางครั้งผลผลิตที่นักศึกษาทำขึ้นมาไม่มีที่จำหน่าย ทำให้ผลงานเหลือตกค้างมากมาย และเรียนจบแล้วก็ยังหางานทำไม่ได้ ทั้งนี้เพราะหน่วยงานบางหน่วยงานยังไม่ค่อยยอมรับเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากหลักสูตรบางหลักสูตรใช้เวลาเรียนสั้นเกินไปทักษะและประสบการณ์จึงมีน้อย ประกอบกับในปัจจุบันประสพภาวะทางเศรษฐกิจ ทำให้หลาย ๆ หน่วยงานต้องประสบกับปัญหาในการจ้างงาน เพื่อลดต้นทุนการผลิตลง เพราะฉะนั้นหน่วยงานจึงต้องการพนักงานเท่าที่จำเป็นจริง ๆ

ปัญหาด้านอื่น ๆ พบว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในบางวิชา อย่างเช่น การเรียนคอมพิวเตอร์บางครั้งจำนวนเครื่องไม่พอกับจำนวนผู้เรียน อาจเป็นเพราะว่าเครื่องเกิดการชำรุดเสียหาย ทำให้บางครั้งจึงต้องประสบกับปัญหาในการเรียนพอสมควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาในด้านงบประมาณของทางราชการ ที่ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้ทุกคน

11. ข้อเสนอแนะของนักศึกษา ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะด้านส่วนตัว คือ ควรมีทุนการศึกษาให้กับผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ยังไม่ประกอบอาชีพและไม่มีรายได้ เพราะฉะนั้นทางโรงเรียนควรมีมาตรการที่จะช่วยเหลือนักศึกษาที่ประสบปัญหาเรื่องขาดแคลนทุนทรัพย์บ้างตามแต่จะเห็นสมควร เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนอย่างเต็มที่ ควรเปิดสอนวันเสาร์ - อาทิตย์ให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วมีโอกาสมาเรียนในเสาร์ - อาทิตย์ ผู้เรียนจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว หรือใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะด้านสังคม คือ โรงเรียนควรมหาโอกาสให้นักศึกษาได้ออกฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อบริการสังคมและเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักศึกษา อย่างเช่น นักศึกษาที่เรียนช่างเสริมสวย ตัดผมชาย ตัดผมหญิง จัดหน่วยออกบริการให้กับเด็กหรือประชาชนในชุมชนต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักศึกษาและเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของหน่วยงาน และควรประชาสัมพันธ์ให้สังคมยอมรับหลักสูตรที่โรงเรียนจัดสอนให้มากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสหางานทำได้ง่ายขึ้นและเป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะด้านอาชีพ คือ โรงเรียนควรมีงานพิเศษให้นักศึกษามีรายได้เสริมบ้างขณะกำลังเรียน ทั้งนี้โรงเรียนอาจหางานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในสาขาที่นักศึกษาเรียนอยู่จากภายนอกมาให้ให้นักศึกษาทำระหว่างเรียนเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ตรงและเป็นการเสริมรายได้ให้กับ

นักศึกษาด้วย และโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับตำแหน่งงานที่ว่างของบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ คิดประกาศไว้ที่บอร์ดของโรงเรียน เช่น การจัดวันนัดพบแรงงาน การหาข้อมูลจากกรมการจัดหางาน หรือจากแหล่งงานอื่น ๆ แจ้งให้นักศึกษาได้รับรู้เป็นประจำ โดยอาจจัดให้มีการทดสอบฝีมือและโชว์ผลงานของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาชีพแล้วเชิญหน่วยงานมาเยี่ยมชม

ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ คือ โรงเรียนควรเปิดสอนคอมพิวเตอร์ให้ครบทุกโรงเรียน เพราะในปัจจุบันบางสาขาวิชาชีพ เช่น สาขาวิชาชีพพาณิชยกรรมเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์มาเกี่ยวข้องแทบทั้งสิ้น ดังนั้นคอมพิวเตอร์จึงเป็นสิ่งจำเป็นมากในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นความต้องการในการเรียนด้านคอมพิวเตอร์จึงมีมากขึ้น และโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครยังไม่สามารถเปิดการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ได้ครบทุกโรงเรียน เพื่อที่จะรองรับนักศึกษาที่ประสงค์จะเข้าเรียนในสาขาได้เพียงพอกับความต้องการในขณะนี้ และควรมีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติจริง ๆ มาสอนหรือสาธิตบ้างถ้ามีโอกาส ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับความรู้จากผู้ที่ประสบความสำเร็จในสาขาวิชานั้น ๆ อย่างจริงจัง และยังเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันด้วย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน คือนักศึกษาต้องการหาความรู้และความสามารถพิเศษ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับผู้อื่น และสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ควรจัดหาทุนเพื่อช่วยเหลือนักศึกษา เช่น จัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน หรือช่วยจัดหาตลาดสำหรับจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของนักศึกษา เพื่อจะได้ช่วยเหลือภาวะทางการเงิน
2. โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครควรหาโอกาสให้นักศึกษาได้ออกฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อเป็นบริการสังคม และเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักศึกษาเกิดความชำนาญมากขึ้น
3. โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ควรจัดให้มีบริการแนะแนวด้านอาชีพ ตลอดจนตลาดแรงงาน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ
4. โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ควรจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาได้ทำบ้าง เพื่อเป็นรายได้เสริม ในขณะที่กำลังเรียน
5. โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ควรมีการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงานที่ว่าง และแหล่งงานให้นักศึกษาทราบเป็นประจำ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเรื่องเดียวกันกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน
2. ควรมีการวิจัยปัญหาในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยมาหาแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ควรมีการวิจัยติดตามและประเมินผล ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จาก โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ว่าประสบความสำเร็จในการนำไปประกอบอาชีพหรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กสิกรไทย, ธนาคาร. “โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในทศวรรษหน้า,” เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติเรื่องยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : ธนาคารกสิกรไทย, 2538.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. วิวัฒนาการทางการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527.
- การศึกษา, สำนัก. แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2540.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539.
- คมเพชร จัตรสุกุล. บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. “ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและการเลือก,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17 – 23 ; ธันวาคม 2524 - มกราคม 2525.
- จิระวรรณ เปตมานัง. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญของนักศึกษาผู้ใหญ่จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ณรงค์ จริยวิทยานนท์ และปริยานุช จริยวิทยานนท์. จิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่. อุบลราชธานี : อีสานการพิมพ์, 2526.
- ณัฐจริยา แสงสว่าง. ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของประชาชน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533. อัดสำเนา.
- ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- ทิพวรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. “เรียนเพื่ออะไร,” วิทยจารย์. 4 : 32 – 33 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2532.

- นวลฉวี วิศาลศิริกุล. แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
อัคราเสนา.
- บำรุง สุขพรรณ. รายงานการวิจัยการศึกษาปัญหาและสภาพความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ประชากรนอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ศึกษาการพิมพ์, 2524.
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2528.
- ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเข้าสู่วิชาการศึกษานอกระบบสายสามัญจังหวัดนนทบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534. อัคราเสนา.
- ประหยัด ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัคราเสนา.
- พจน์ สะเพียรชัย. “การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชน,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 7 – 35 ;
ธันวาคม 2525 - มกราคม 2526.
- เพชรรา สงวนแสง. การประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน สาขาวิชาช่างยนต์ของโรงเรียน
ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2536.
อัคราเสนา.
- พัฒนาชุมชน, สำนัก. โครงสร้างองค์การ : อำนาจหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ :
สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร, 2536.
- _____. สถิตินักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาชุมชน
กรุงเทพมหานคร, 2540.
- โมหัมมัด อับดุลกาเดร์ และสมจิตร ศรีอยุธยา. การจัดทำโครงการและประเมินผลการศึกษา
นอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.
- วัลลีย์ เปรมชัย. ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหา
การจัดการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. อัคราเสนา.
- ศุภศิริ องค์กรกุล. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการกสนศึกษานอก
ระบบด้านอาชีพตามความคิดเห็นของพัฒนากรและกำนันในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัคราเสนา.

- ศรีนวล โกมลวานิช. “เลือกทางศึกษาก็คือเลือกอาชีพ,” แนะแนวการศึกษาต่อวิชาชีพเพื่อการศึกษ
2522. บก. อนุกรรมการเอกสารแนะแนว กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพฯ : โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร, 2522.
- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษาผู้ใหญ่ : พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- สุพิน เปรมศรี. สาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในหน่วยงาน
ที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สมบูรณ์ พรธนาภ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2518.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร, 2538.
- Boshier, Roger W. “Motivation Orientations of Adult Education Participants : A Factor
Analytic Exploration of Houle’s Typology,” Adult Education. Vol. 21, No. 1, 1971.
- Chong Wong Yew. “The Correlation of Value Profiles and Vocational Choice,”
Dissertation Abstract International. 37 (7) : 4128 – A ; January, 1977.
- Cook, Walter Roy. “Factors Associated with the Occupational Choices of Young Man,”
Dissertation Abstract. 28 (2) : 799 ; August 1967.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper
And Row, 1972.
- Eaddy, Vanik Silas. “The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of
Vocation Agricultural Student in Louisiana,” Dissertation Abstract. 29 (9) : 2958 –
2959 ; March, 1969.
- Gross, Edward. and Rmitai Etzione. Work and Nature of Man. New York : Crowell, 1966.
- Holland, John L. “Making Vocational Choice,” A Theory of Careers. New Jersey :
Prentice - Hall, 1973.
- Hoppock, Robert. Occupational Information. 3 rd ed. New York : McGraw – Hill
Book company, 1969.
- Houle, Cyril O. The Inquiry Mild. Madison, Wisc., : University of Wisconsin Press, 1961.
- Knowles, M. S. The Modern Practice of Adult Education : From Pedagogy to Andragogy.
Chicago : Fallet, 1970.
- Kothbantau, Sunthorn. Adult Education in Thailand : A Need Assesment.
A Ph. D. Dissertation University of Oregon, 1970.

- Maslow, A. H. Motivation and Personality in the Classroom. New York : Harper & Rothers, 1970.
- McQueen, Lila Jenne. "Some Cognitive Bases of Vocational Choices," Dissertation Abstracts. 5 : 2609 – B – 2610 – B ; November, 1967.
- Murdock, Joseph Mclean Rev. "An Investigation of the Factor Influencing the Occupational Choice of Selected College Student," Dissertation Abstracts. 25 (4) : 2351 ; October, 1964.
- National Institute for Adult Education. "Adequacy of Provision," Adult Education. 42 (6) : 1970.
- Perrone, Adrian A. "Values and Occupational Preferences of Junior High School Girls," The Personnel and Guidance Journal. 44 : 254 – 257, 1965.
- Scissons , Edward H. "A Typology oF Need Assesment difinitions in Adult Education," Adult Education. 1 : 20 – 28 ; April, 1982.
- Robert, Roy W. Vocational and Practical Arts Education. 2 rd ed. New York : Harper and Row and Row Publishers, 1965.
- Roger, E. M. Diffusion of Innovations. New York : The Free Press, 1964.
- Winer, B. J. Statistical Principles in Experimental Design. New York : McQueen – Hill Book Company, 1971.
- Yamane, Taro. Statistics; An Introductory Analysis, 2 nd ed. New York : Harper and Row, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ทม 1007/3450

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องด้วย นายสุนทร เกิดสุข นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุนทร เกิดสุข ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. / โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/3451

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร กาญจนสิงหาสน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องด้วย นายสุนทร เกิดสุข นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ และ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุนทร เกิดสุข ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./ โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/3452

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องด้วย นายสุนทร เกิดสุข นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้นโรงเรียนฝักราชภัฏกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุนทร เกิดสุข ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. / โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1007/3563

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนฝักอาชิงกรุงเทพมหานคร หมู่บ้านเศรษฐกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสุนทร เกิดสุข นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชิงกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ช่างเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น ช่างเสริมสวยเบื้องต้น และช่างเดินสายไฟฟ้าจำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชิงกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสุนทร เกิดสุข ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. / โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/4183

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 สิงหาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสุนทร เกิดสุข นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เถวัลย์ และ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครดินแดง 1 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครดินแดง 2 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครบางรัก โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครบ่อนไก่ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครอาทร สังฆะวัฒนะ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครหลวงพ่อดำวิศศักดิ์ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครคลองเตย โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครม้วน บำรุงศิลป์ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครหนองจอก โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครกาญจนสิงหาสน์ โรงเรียนในสังกัดสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสุนทร เกิดสุข ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. / โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

นายไพรัช อรรถกามานนท์

ผู้อำนวยการกองวิชาการ
สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

นายสัณห์ อินตะไชยวงศ์

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
(กาญจนสิงหาสน์)

ดร. สุวรรณิ ยะหะกร

ช่วยราชการ
คณะที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา
ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษา
ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียน
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ตามข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () ชาย
() หญิง
2. อายุ () ต่ำกว่า 20 ปี
() อายุ 20 - 30 ปี
() สูงกว่า 30 ปี
3. ระดับการศึกษา () ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษา
() สูงกว่ามัธยมศึกษา
4. อาชีพ () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() รับจ้าง
() ค้าขาย
() ยังไม่ประกอบอาชีพ

5. รายได้ () ไม่มีรายได้
 () ต่ำกว่า 5,000 บาท
 () 5,000 - 10,000 บาท
 () สูงกว่า 10,000 บาท
6. หมวดวิชาชีพที่เรียน () หมวดวิชาชีพอุตสาหกรรม
 () หมวดวิชาชีพเกษตรกรรม
 () หมวดวิชาชีพพาณิชยกรรม
 () หมวดวิชาชีพศิลปกรรม
7. เวลาเรียน () ภาคปกติ
 () ภาคค่ำ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนวิชาชีพของท่าน เพียงข้อละ 1 ช่อง เท่านั้น

ช่องมากที่สุด	หมายถึง	มีผลต่อการเข้าเรียนมากที่สุด
ช่องมาก	หมายถึง	มีผลต่อการเข้าเรียนมาก
ช่องปานกลาง	หมายถึง	มีผลต่อการเข้าเรียนปานกลาง
ช่องน้อย	หมายถึง	มีผลต่อการเข้าเรียนน้อย
ช่องน้อยที่สุด	หมายถึง	มีผลต่อการเข้าเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ปัจจัยด้านส่วนตัว					
1	ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์.....					
2	ต้องการได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....					
3	เป็นอาชีพที่ตรงกับความถนัดของตนเอง.....					
4	เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง....					
5	ได้รับคำแนะนำจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง.....					
6	ได้รับคำแนะนำจากบุคคลที่ประกอบอาชีพนี้.....					
7	รักและสนใจในอาชีพนี้มาก่อน.....					
8	ต้องการหาความรู้ความสามารถพิเศษ.....					
9	ค่าใช้จ่ายในการเรียนถูกเหมาะสมกับทุนทรัพย์...					
10	เพื่อความก้าวหน้าของตนเอง.....					
11	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงขึ้น.....					
12	เป็นอาชีพที่ทำนายความสามารถของตน.....					
13	ต้องการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....					
14	รู้สึกมีความสุขใจที่ได้เรียน.....					
15	เพื่อนำใบประกาศนียบัตรไปเทียบโอนกับกศน...					
	ปัจจัยด้านสังคม					
16	สังคมปัจจุบันให้ความสำคัญกับอาชีพนี้.....					
17	ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นที่ยอมรับ.....					
18	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง.....					
19	เป็นอาชีพที่ช่วยให้ชาติมีเศรษฐกิจดีขึ้น.....					
20	ในชุมชนที่อยู่ประกอบอาชีพนี้เป็นส่วนใหญ่.....					
21	มีโอกาสรู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสาขาที่เรียน.....					
22	เพื่อนำความรู้ไปส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น.....					
23	ต้องการรู้จักบุคคลต่างอาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น.....					

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	ระดับความสำคัญ				
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด
24	รู้สึกชอบต่อการเข้าเรียนที่มีการพบกลุ่ม.....					
25	ต้องการขยายวงการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น.....					
	ปัจจัยด้านสังคม (ต่อ)					
26	ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....					
27	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา.....					
28	เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับผู้อื่น..					
29	เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม.....					
30	ต้องการมีเพื่อนใหม่และได้รู้จักคนมากขึ้น.....					
	ปัจจัยด้านอาชีพ					
31	สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้.....					
32	เห็นว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี.....					
33	เป็นอาชีพที่ตลาดกำลังต้องการ.....					
34	เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษให้กับครอบครัว					
35	เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือดูแลกิจการของ ครอบครัว.....					
36	สามารถออกไปประกอบอาชีพได้เร็วเพราะใช้ เวลาเรียนระยะสั้น.....					
37	เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบ อาชีพในเครือเดียวกันได้.....					
38	เป็นอาชีพที่ปลอดภัยไม่เสี่ยงอันตราย.....					
39	เพื่อประกอบอาชีพตามความชอบของตน.....					
40	เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนที่อาศัยอยู่.....					
41	เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....					
42	เพื่อนำใบประกาศนียบัตรไปสมัครงาน.....					
43	เป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ดี.....					
44	เพื่อโอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม.....					
45	ต้องการนำไปประกอบอาชีพในเวลาว่าง.....					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้นโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับการเรียนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้นโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

1. ด้านส่วนตัว

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. ด้านสังคม

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. ด้านอาชีพ

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. ด้านอื่น ๆ (โปรดระบุ)

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สุนทร เกิดสุข ผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายสุนทร เกิดสุข
ภูมิลำเนา	10/1 หมู่ 9 ตลาดไม้เหาะ ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 80350
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	136/269 หมู่บ้านภัทรินทร์ ถนนจันทร์ทองเยี่ยม ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา
สถานที่ทำงาน	ฝ่ายนวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษา กองวิชาการ สำนักการศึกษา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 10600
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. 3) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5) โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ศิลปศึกษา) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2528	ครุศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์
โรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุนทร เกิดสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ตุลาคม 2543

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยาศันโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยที่ทำการศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านอาชีพ และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกันตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพ ที่เรียน และเวลาเรียน ตลอดจนรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศันโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร รวม 10 โรงเรียน จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยาศันโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทั้งสามด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้งสามด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้งสามด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้งสามด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสังคมและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้งสามด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน ด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมทั้งสามด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

8. นักศึกษาที่มีเวลาเรียนต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

9. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปร กับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา พบว่า ปัญหาด้านส่วนตัว ได้แก่ นักศึกษาไม่มีรายได้เป็นของตนเอง มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ด้านสังคม ได้แก่ นักศึกษาบางคนแต่งกายไม่เรียบร้อย สังคมมองเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดี ด้านอาชีพ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร มีศูนย์จำหน่ายผลงานของนักศึกษาไม่เพียงพอ และด้านอื่น ๆ ได้แก่ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในบางวิชา มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีทุนการศึกษาให้กับผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ควรหาโอกาสให้นักศึกษาได้ออกฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น ควรมีงานพิเศษให้นักศึกษามีรายได้เสริมบ้าง ขณะกำลังเรียน และควรเปิดสอนคอมพิวเตอร์ให้ครบทุกโรงเรียน

FACTORS AFFECTING THE STUDENTS' ENROLLMENT IN THE SHORT – COURSE
VOCATIONAL PROGRAM AT BANGKOK METROPOLIS VOCATIONAL SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
SOONTHORN GERDSOOK

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
October 2000

This study aimed to investigate factors affecting students' enrollment in the short-course vocational program at Bangkok Metropolis Vocational School. Those factors included personal, social, and career aspects to compare these factors and to study correlation in accordance with sex, age, education, occupation, income, vocational field and studying time, and also to collect problems and suggestions of the students.

The samples consisted of 395 students in the short-course vocational program at 10 Bangkok Metropolis Vocational Schools. The instrument for collecting data were rating-scale questionnaire with open-ended question. Then data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and multiple correlation.

The results revealed that :

1. The factors affecting students' enrollment in the short-course vocational program at Bangkok Metropolis Vocational School were at a high level as a whole and in each aspect.
2. There was no significant difference among students with different sex as a whole. When considered in each aspect, it was found that there was significant difference at .05 level on career aspect.
3. There was no significant difference among those of students with different age as a whole. When considered in each aspect, it was found that there was significant difference at .01 level on social aspect, whereas there was no significant difference on personal and career aspect.
4. There was significant difference at .05 level among students with different education as a whole. When considered in each aspect, it was found that there was significant difference at .01 level on personal aspect, whereas there was no significant difference on social and career aspect.

5. There was significant difference at .01 level among students with different occupation as a whole. When considered in each aspect, it was found that there was significant difference at .01 level on personal and career aspect, whereas there was significant difference at .05 level on social aspect.

6. There was no significant difference among students with different income as a whole and in each aspect.

7. There was no significant difference among students with different vocational field as a whole. When considered in each aspect, it was found that there was significant difference at .05 level on personal and career aspect, whereas there was no significant difference on social aspect.

8. There was no significant difference among students with different studying time as a whole and in each aspect.

9. There was a multiple correlation at .01 level between variables and factors affecting students' enrollment.

10. Students' problem and suggestion ; personal problem included students had no income and had problem in enrollment cost, social problem included some students wore untidy uniform and it was not a good identity in the social, career aspect included there was no enough distributed center in Bangkok for selling students' work, other aspects included there was no sufficient equipment for students and they suggested that there should have scholarship for some students with money problem, more opportunity to practice, providing special job for students to earn money while studying and computer course should be offered in every school.